

Cap Vermell

Capdepera i Cala Rajada - nº 266 - any xxv - maig 2005

MEDIEVAL

MERCAT
2005

Cap Vermell
maig 2005

nº 266
Obra Cultural Balear

Capdepera
i
Cala Rajada

Hem fet aquest número:

Joan Rai
Pep Terrassa
Jaume Fuster
Paco Galià
Llucià Rinyon
Berta Liesegang
Felip Esteva
Miquel Piris
Lluís Cerrada
Mª Àngela Melis
Joan Torres
Sebastià Ferrer
Pau Alemany

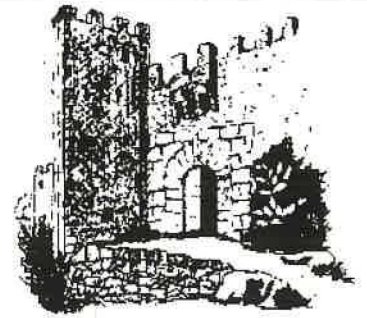
Cap Vermell
ofereix les seves planes per a difondre qualsevol opinió, notícia o xafardeig que vulgueu fer.

Si teniu res a dir dels comentaris publicats, teniu a la vostra disposició les planes d'opinió i cartes al director

Dipòsit legal
1197/80
Imprès a
SIBA
Santa Margalida

Amb el suport de la Direcció General de Política Lingüística

Portalet

La catàstrofe lingüística a què ens està abocant el Govern de les Illes Balears és de proporcions colossals. De Jaume Matas en avall, tots els responsables polítics saben dues coses: que a hores d'ara més de la meitat de la població de la nostra comunitat autònoma se'n fot del català i de qui el va inventar; i que més de la meitat de l'altra meitat s'ha resignat a la mort inexorable de tot allò que ateny les seves senyes d'identitat, llengua inclosa. Per tant, sap el Govern que només una petita part de la població es mostra bel·ligerant davant l'atropellament que pateix la nostra dignitat com a poble.

El Govern actua per interessos electorals, i no serem nosaltres els qui direm que això no és legítim. Per tant, atenent el que dèiem en el primer paràgraf, el Govern també se'n fot del català, i només per imperatiu legal o per inèrcia manté algunes actuacions de maquillatge, reduïdes a la mínima expressió. Parlem de com actua, aquest Govern:

- Ajuda a l'Acampallengua, en tant que manifestació a favor de l'ús del català: desapareguda.
- Programació en català a IB3 Televisió: reduïda a la mínima expressió dels vint minuts d'informatius, mentre s'hi emeten hores i hores de pel·lícules i de sèries en castellà, cosa que contravé sistemàticament la Llei de Normalització Lingüística.
- Unitat de la llengua: prohibició d'emissió de pel·lícules i sèries en català si han estat doblades a altres comunitats (Catalunya o València).
- Campanyes públiques de foment de l'ús social de la llengua catalana: desaparegudes.
- Campanyes d'exigència de l'ús del català a l'administració pública central (administració de justícia, policia, guàrdia civil, seguretat social, etc.) en compliment de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia: desaparegudes.
- Enfrontament amb el professorat de català: absolut.
- Ajudes a la publicació en català, concretament a la Premsa Forana: desaparegudes.
- Degradació del grau de coneixements de català: total, en equiparar el català de l'ESO al del nivell C de l'antiga JAC.
- Més degradació: aquesta, esfereïdora, en permetre que molts dels locutors de la nostra ràdio pública (una vegada més IB3) s'expressin en un català absolutament empobrit en tots els aspectes: morfologia, sintaxi, lèxic, fonètica...
- En definitiva, compliment de les obligacions derivades de la legislació vigent en matèria lingüística (Constitució, Estatut d'Autonomia i Llei de Normalització Lingüística): oblidat.

És una manera d'actuar com qualsevol altra. El Govern deu creure que és la que ens escau, perquè no que crea excessius conflictes socials i dona rèdits electorals, tot i que aquesta política atempti contra un dels drets fonamentals de tota persona i de tot poble: el dret de viure en la llengua pròpia. La legalitat obliga a fomentar i normalitzar l'ús del català i, per tant, hem de concloure que tot e que es faci en sentit oposat, per acció o per omisió, és un atemptat contra els nostres drets i contra la legislació vigent.

Mentrestant, l'oposició no sols no posa el crit en el cel sinó que s'ho mira amb el fatalisme propi de la nostra nissaga. No s'hi pot fer res. Hem posat el cap damunt el piló, des de la seguretat que no ens el tallaran: només ens tallaran la llengua. A bocinets, de mica en mica, fins que no ens en quedi gens.

Plaça des Sitjar

Platges

A finals de maig, el batle, Joan Ferrer, sortia al pas d'un informe de la Comunitat Econòmica Europea en què s'assenyalava la platja de son Moll com a no apta per al hany. Deia el batle, segurament amb raó, que aquell informe havia coincidit amb el moment puntual d'uns abocaments d'aigües brutes, fruit d'una avaria, però que a hores d'ara son Moll presenta unes condicions impecables des del punt de vista de la

netedat de les seves aigües. Sigui o no sigui cert, el fet és que, gairebé al mateix temps que el batle s'apressava a tranquil·litzar-nos, dia 1 de juny la premsa ens informava que les platges de son Moll i l'Agulla havien perdut la seva bandera blava. El fet és greu i més si es té en compte que són les dues úniques platges de l'illa que passen per aquesta circumstància. Quina vergonya! I si tots els polítics han estat bons, fins

ara, per fer-se fotografies a l'hora d'hissar les banderes, ara convé que també treguin pit i mirin com s'ho fan per recuperar el reconeixement per a unes platges que, a aquest pas, deixaran de constituir un focus d'atracció turística. Com a platges per als gabellins i els cala-rajaders, ja fa molt d'anys que no ho són.

Assemblees

Les associacions de la tercera edat de Capdepera i Cala Rajada dugueren a terme sengles assemblees anuals, amb notable participació de socis, especialment pel que fa a l'Associació "Sol Neixent". Les dues juntes renovaren una part dels seus membres; així, a Cala Rajada s'hi incorporaren Paco Pallicer i Antònia Vives, mentre que a Capdepera ho varen fer Bàrbara Flaquer, Joan Espiritusanto i Joan Terrassa.

A les reunions es va fer balanç de les activitats dutes a terme, i dels respectius estats de comptes.

Gegants

Com a preludi del Mercat Medieval, dia 8 de maig se celebrà la Tercera Gran Diada Gegantera de Capdepera, en una jornada en què el bon temps animà la gent a sortir a presenciar el passacarrers i els balls

"SA NOS TRA"

CAIXA DE BALEARS

Oficina de Capdepera
Plaça de la Constitució, 1
Oficina de Cala Rajada
Elionor Servera, 77
www.sanostra.es

Cap Vermell

de les colles geganteres. Enguany, a més dels gegants de distints pobles i ciutats de Mallorca (Inca, Sa Pobla, Manacor, Palma, Consell de Mallorca, etc) s'hi afegiren els gegants del Pla del Penedès (Catalunya)

Evidentment, no hi faltaren els nostres Roc i Esperança, amfitrions de la trobada.

Any de sa Llata

Corresponents al mes de maig, d'entre els actes prevists en la celebració de l'any de la llata, en destacam la presentació de l'exposició "Art en Llata", presentat per la joieria Art en Joies, de la mà de Marga i Toni Fuster, i que comptà amb un notable èxit de públic i constituí una atracció més del Mercat Medieval.

Dia 7 es presentà l'exposició itinerant "L'obra de pauma a Capdepera", a la sala polivalent del Teatre. Nombrós públic hi assistí i pogué escoltar les intervencions de la directora general de Cultura, Catalina Sureda, del conseller Miquel Angel Flaquer, del representant de Sa Nostra, Carlos Loshuertos, del batle de Capdepera i del regidor de Cultura. Tots ells recordaren la importància de l'obra de palma en el nostre municipi i el significat d'aquesta activitat. L'exposició, d'indubtable qualitat, resulta senzilla i didàctica, amb un gran vistositat

Jornades musicals

Dia 7 de maig se celebrà, en el gimnàs de s'Alzinar, un taller de música dirigit a nins fins a 3 anys, impartit per

la professora Catalina Simonet i organitzat per la Conselleria d'Educació i l'àrea social de l'Ajuntament de Capdepera.. El taller es

va dividir en dos grups, un de 17 nins, els més petits, i l'altre de 20 nins de 2 i 3 anys, i implicà la participació activa dels pares i mares dels infants. Els pares i mares de l'escoleta de s'Escorxador han valorat molt positivament aquesta activitat i demanen la continuïtat d'activitats d'aquest caire.

Open BTT

El port de Cala Rajada serví d'escenari d'una de les proves del circuit de bicicletes de muntanya BTT, Open Iles Balears-Orbea de mountain bike, que reuní els millors esportistes d'aquesta especialitat. El guanyador absolut fou Raul Cardoso, mentre la segona classificada (i primera fèmina) va ser l'arxicampiona Marga Fullana. Pel que fa a la participació local, comptà amb els corredors Miquel Alzina "Conill" i Micki Esteva.

La presència de públic va ser més aviat escassa, transeünts i turistes, i es produïren les típiques molèsties pels talls de trànsit, malgrat la senyalització i la bona tasca dels membres de protecció civil i policia local.

El Castell a Cala Rajada

Aquest és el títol de la segona exposició que, en poc temps hem pogut veure en el cine "Juva". Amb motiu del Mercat Medieval, es va voler que, d'alguna manera, també Cala Rajada fes un tast d'aquest

esdeveniment, i va prendre forma de mostra de quadres amb un tema en comú: el Castell. Com sol passar en aquests casos, les obres exposades varen resultar de qualitat i interès molt desiguals, però aquesta iniciativa va venir a confirmar les magnífiques possibilitats del "Juva", i no exclusivament per a exposicions. Mentre aquest espai segueixi en peu, seria bo que l'Ajuntament es plantejés la possibilitat de fer-hi més coses, sempre que els propietaris s'hi avenguin, naturalment.

Combat de glosadors

Amb els improvisadors Planisi, Socias, Roig i Matas, presentats per Felip Munar, dia 7 de maig va tenir lloc en el teatre municipal un divertidíssim combat de glosadors. Tots ells demostraren amb escreix la seva capacitat, i els tres primers la seva veterania, però els molts assistents coincidiren que el jove Mateu Matas "Xuri", de Santa Margalida, és la nova figura mallorquina del glosat de combat: domina a la perfecció els ressorts lingüístics, és ocurrent i atrevit, té gràcia... en fi, que és un magnífic glosador. El combat va tenir dos temes locals com a protagonistes locals: la llata i les "Herbes de can Planetes".

Presuposts

A les acaballes del mes de maig, per fi, l'Ajuntament de Capdepera aprovà, en un plenari extraordinari, els

pressuposts de l'any 2005, amb els vots favorables de l'equip de govern PP/Es Grup i la inestimable abstenció del PSOE. Després de la presentació de les partides pressupostàries, cada grup raonà el seu vot. Cal destacar la intervenció de Josep Medina, en nom de la Federació d'Associacions de Veïns de Capdepera, crítica amb el procés de consulta dels pressuposts amb els veïns. Dels aspectes concrets dels números municipals, com feim habitualment, us n'oferim un estudi crític en properes edicions.

Pel·lícules

Recentment, el nostre municipi s'ha convertit en plató cinematogràfic, cosa que, per altra part, ocorre adesiara des de la mítica "Simbad el marino" ençà. Ara, d'una banda, a l'Agulla s'hi ha rodant un curt publicitari d'un refresc, a càrrec de la productora "Palma films"; i de l'altra, les Coves han servit d'escenari de la pel·lícula "El laberinto de Kovak", del director mallorquí Daniel Monzón, protagonitzada per Timothy Hutton i Lucía Jiménez.

Coral s'Alzinar

El passat dia 22 de maig, la Coral s'Alzinar va participar a la XIII Trobada de Corals de Mallorca, que va tenir lloc a l'Auditori de Palma. La nostra coral va compartir escenari amb l'Orfeó Artanenc, la Capella Teatina, La Coral de Felanitx, i la Coral de Santanyí. Aquest grup va interpretar, conjuntament, dues peces del folklore de les illes: L'amo de son Carabassa i el Copeo matancer.

Mostra de teatre

Entre el 13 i el 19 de juny tindrà lloc la III Mostra de Teatre Infantil i Juvenil de Capdepera. El programa, provisional, és el següent:

- Dilluns, dia 13 de juny: Al matí, representació de l'obra "En Crispí, el porquet que ho tenia tot" pels alumnes d'Infantil, i a les 20 hores presentació de la mostra.

- Dimarts dia 14 de juny: al matí, dues sessions de l'obra del Centre Jove "Joan el Cendrós", per als alumnes de l'IES.A les 20 hores, sessió per als pares de "Joan Pelòs" i "El jardí dels Flairans". Preu 1 euro.

- Dimecres, dia 15 de juny, al matí, "Na Jerònia i sa llata". Sessió per a alumnes de s'Alzinar i s'Auba. A les 20 hores sessió per als pares. 1 euro

- Dijous, dia 16 de juny, al matí, "Joan Pelòs" i "El jardí dels Flairans". A les 20 hores, "Joan el cendrós" pel grup del Centre Jove. 1 euro

- Divendres, dia 17 de juny, a les 20 hores, lliurament de premis de dibuix i representació de l'obra "Una tragèdia grega" (pallassos).

El programa definitiu pot variar les dates.

Reunió solidària

Dia 6 de maig, el Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació va dur a terme la seva assemblea general de socis, corresponent a l'any 2005, a la sala polivalent del Teatre Municipal. A la reunió hi varen prendre part representants de diversos municipis i entitats associades, que aprovaren el balanç i la memòria d'activitats de l'any 2004 i les línies de treball, el pressupost i els projectes de col·laboració per a l'any 2005. Dels 116 projectes presentats se n'aprovaren 55, per al seu finançament, corresponents a 26 païos. El batle de Capdepera va donar la benvinguda als reunits.

Acampalengua 2005

Com molts coneixeu prou bé, l'Acampalengua és una activitat molt popular que organitza cada any el col·lectiu de Joves de Mallorca per la Llengua. L'edició

**CLÍNICA
DENTAL**
Cala Rajada

pròtesi removable
pròtesi fixa
ceràmica
reparacions de pròtesi
empastats
neteges-extraccions
endodòncies
tractaments

Carrer Faralló, 54-1er D (davant hotel Alondra) -07590 CALA RAJADA
Telèfons 971 564 860 / 971 564 409

d'enguany se celebrà els dies 28 i 29 de maig a Porreres. Aquesta trobada, que va dur a la vila porrerenca més de 15.000 persones, vol reivindicar l'ús del català en tots els àmbits socials, des d'un caire lúdic i actiu. Així, els joves, a més de participar en nombrosos tallers i de realitzar assemblees i taules rodones, gaudeixen de concerts, d'una mostra de cantautors o del ball de bot. Evidentment, el més important és l'ambient de companyonia entre els mateixos joves i l'esperit reivindicatiu que hi perviu. De Capdepera i Cala Rajada partí un autobús ple d'al·lots i al·lotes, organitzat pel Centre Jove.

D'ases i someres

L'ase "Miguelito", propietat de Joan Trobat, va resultar guanyador de primer campionat morfològic de somera mallorquina, que va tenir lloc a Campanet dia 8 de maig. Aquest concurs pretén revifar l'espècie autòctona de la qual hi ha enregistrats 220 exemplars a l'illa. L'espècie passa per una greu recessió que en fa perillar la seva pervivència. Però, per molts de concursos que guanyin els ases gabellins, els artanencs ens van dues passes endavant. Qui ho vulgui veure que es passegi per les planes de la premsa local i nacional (i fins i tot, l'europea) i s'adonarà el ressò mediàtic de l'ase artanenc que atacà una dona amb la intenció de muntar-la. Ja es parla d'usar-lo com a reclam turístic...

PUBLICAT A ULTIMA HORA

Polícia local

Si l'estiu passat hi havia queixes de manca de presència policial pels carrers de Capdepera i, especialment, de Cala Rajada, enguany sembla que s'ha posat fil a l'agulla per a millorar la situació. D'entrada han ingressat 12 nous policies locals a la plantilla, així com els policies turístics, i ja s'ha iniciat la vigilància a les platges (de fet hi ha hagut algunes intervencions a cala Agulla). D'altra banda, a la Junta Local de Seguretat, que va tenir lloc aquest mes de maig, el Delegat del Govern, Ramon Socias, es comprometé a incrementar la presència de la guàrdia civil, amb especial intervenció a les nits, tumultuoses nits, de Cala Rajada, ja que al voltant dels locals de marxa nocturna s'hi munten autèntics saraus, amb cànctics i crits que molesten els veïns.

De l'efectivitat de les mesures preses ja en parlarem en acabar l'estiu.

Centre de dia

El Centre de dia de Capdepera celebrà, dia 31 de maig, el seu segon aniversari amb un dinar i activitats per al lleure dels usuaris.

El Centre de Dia de l'Ajuntament de Capdepera, situat a Cala Rajada, es va obrir al maig de 2003. Des de la seva obertura, hi han passat 46 usuaris i en l'actualitat hi assisteixen regularment 21 persones.

Aquest servei es un recurs sociosanitari municipal gestionat per Creu Roja, i dirigit a persones majors de 55 anys amb qualche tipus de discapacitat (física, cognitiva o social). Esta obert tot l'any de dilluns a dissabte amb horari de 8 h. a 18:30 h.

El programa d'activitats del segon aniversari va ser:

- 11:30 h. Actuació de la coral «Sol Naixent» de Cala Rajada (coral de Gent Gran de Cala Rajada).
- 13:00 h. Dinar commemoratiu.
- 16:30 h. Actuació del grup de ball de bot «Aires Gabellins».

A més a més, i commemorant l'any de la llata, el Batle, Joan Ferrer, va lliurar un cistellet a cada un dels usuaris del centre, que en aquests moments supera la vintena. A més del batle i d'altres regidors de l'Ajuntament de Capdepera, assistiren a la celebració els familiars dels usuaris del centre i els voluntaris de Creu Roja a Capdepera.

SA BOTIGUETA
carrer ciutat,38
Can Jeroniet

Productes ecològics

fruites i verdures fresques.
pa, cereals, mel, ous, iogurt,
llet, fruits secs ...

productes mallorquins

setmanalment et duim a ca
teva la fruita i verdura de
temporada.

Informa't al telf.: 971 819 480

Capdepera

Mercat Medieval 2005

Hem advertit en distintes ocasions que el pitjor que li podria passar al Mercat Medieval seria morir d'èxit. Morir d'incompetència també seria trist. I ara mateix passam pena que totes dues coses no hagin començat a atacar els fonaments aquesta manifestació que, al nostre parer, ha pres males passes. Primer perill: convertir el Mercat Medieval en una fira més. Un grup d'artesans mallorquins, amb molt bon criteri, s'han unit per fer-se presents arreu de Mallorca, amb els seus productes, en forma de mercadot artesanal més o menys ambientat en alguna època remota, i ara comencen a donar voltes per l'illa. Està molt bé, però, és això el que es pretenia quan va sorgir la idea a Capdepera? Un vertader mercat medieval no és simplement una fira i si un seguit d'actes que, a més de la venda de productes, abasten aspectes culturals, etnològics, gastronòmics, etc. Vendre qualsevol tipus de menjar cuinat amb butà, és molt poc medieval; servir les begudes amb tassons de plàstic, és molt poc medieval; passar-se un llençol pel cap volent fer creure que es tracta d'un vestit d'època, és molt poc medieval; vendre coca-cola directament de la botella de plàstic, és molt poc medieval.

La cosa té remei, ara bé, si la gentada que enguany ha visitat Capdepera ens obnubila i ens fa creure que anam pel bon camí, i no som capaços de fer autocrítica, ho podem enviar tot a rodar, és a dir, convertir el nostre Mercat Medieval en el mercat dels diumenges de sa Pobla, amb tots els nostres respectes per aquest poble i el seu mercat. Però nosaltres volem una altra cosa. O no?

De l'edició d'enguany en destacam el pregó de Pere Orpí, que reproduïm en aquestes pàgines i on se'ns apropa als oficis i als gremis, des del segle XIII fins als nostres dies. I en destacam, també, la poca comunicació que sembla que hi ha hagut entre els responsables municipals i els responsables "artístics", "Estampida Medieval". No ens vendria de nou que es produís una total ruptura entre l'Ajuntament i l'empresa que fins ara ha estat responsable de dinamitzar aquest esdeveniment. No hi tenim res a dir, sempre que l'alternativa sigui per a millorar. Ja veurem.

Aruster

art en joies

carrer l'agulla, 24 taller de joieria

joieria universal

carrer elionor servera, 37 tot un clàssic

07590 cala rajada - mallorca
telèfon 971 58 82 25 - fax 971 58 82 26

CONVERSA AMB . . . JOSEP COLL BARDOLET

Antònia Bennàssar i Capó

10 de novembre de 2004 a Valldemossa

Josep Coll Bardolet és una persona coneguda internacionalment, home de gran carisma i molt estimat tant a Mallorca com a Catalunya. Va néixer a Campdevàrol (Girona) l'any 1912. Els seus pares ja eren del Ripollès i molt arrelats a la terra. El seu pare, en Josep, es dedicava a la feina del camp i també treballava a una fàbrica de carbur. Per tant, la seva escola fou la pròpia experiència en el treball, viure amb la natura i el llibre de les fulles vives. Podia percebre quan faria sol, quan plouria o nevaria, Coneixia, doncs, les plantes, els ocells i el seu entorn. Coll Bardolet tenia una gran admiració pel seu pare, amb qui se sentia identificat en molts aspectes. Junts trescaven per les muntanyes del Prepirineu, corrent entre els arbres i les flors boscanes.

Les primeres lliçons escolars, les rebria a les escoles de Campdevàrol i en el temps de lleure era atret pel camp i els boscs del Ripollès que tant estima. Més tard, la família es traslladava a Vilaseca per raons de feina i, per tant, l'escola que l'acolliria aleshores fou la pròpia d'aquella petita colònia de la vall del Ges on es trobaria amb un mossèn, professor exemplar, Mn. Esteve, que ja mai més oblidaria.

També per qüestions de treball la família ha de desplaçar-se a Vic. Vic ja és una capital important on els recursos docents per a Coll Bardolet eren molt més grans: la biblioteca, l'escola, l'esport, l'escola de dibuix, etc. Ja tot estava a un nivell superior, però la necessitat de treballar era gairebé evident per poder ajudar l'economia familiar que arrossegava la càrrega de sis fills. De molt jovenet ja estava obsessionat per la música, la poesia, i al mateix temps practicava l'atletisme, però el què més l'atreia era el color, la pintura, i amb aquesta practicava

desenvolupant els cinc sentits envers aquest fi per arribar a ser aquest Coll Bardolet que avui coneixem, el mestre dels Colors de la Llum. La seva iniciació a la formació tècnica professional es produïa a l'Escola de Dibuix de Vic, compaginant les classes amb les vuit hores de treball de pintor i decorador. Avui resten encara treballs realitzats a xalets o finques de la comarca d'Osona. Una de les experiències per a ell molt important foren els treballs de col·locació i retoc de les pintures de Sert a la catedral de Vic. També cal destacar el seu pas per a l'Escola Olotina de pintura, que sempre ha estat d'un gran prestigi.

Arriba la guerra i fuig, es fa desertor. Un cop a França aprofita l'ocasió per matricular-se a l'institut de la Torrarren per aprendre francès. És invitat pel director del mateix institut per

exposaren el mateix recinte i l'èxit és total! Això l'ajudaria a crear més obra i poder marxar més tard a Bèlgica, on es matricularia a l'Escola de Belles Arts de Brussel·les. Se succeïrien les exposicions a l'estranger, però en el seu retorn a Espanya, després de la guerra, s'instal·la a Mallorca perquè diu haver descobert el millor lloc del món. Treballa intensament i segueix exposant tant a

Mallorca com a Catalunya i en una bona llista de països d'arreu del món, com Suïssa, Noruega, Bèlgica, els Estats Units, etc. El seu poble natal, Campdevàrol, li dedica un carrer i més tard en el mateix poble hi deixaria una bona part del seu llegat per crear la Pinacoteca Coll Bardolet, ubicada a la seu de la Caixa de Girona. També Valldemossa li dedica un carrer i el fa fill adoptiu. Poc més tard, una col·lecció de 260 obres passa a formar part del Museu de Llum.

Coll Bardolet segueix treballant i s'introdueix de ple en el món de l'abstracte però sense deixant mai el figuratiu. 14 obres abstractes de gran format queden exposades permanentment en un dels edificis més emblemàtics de Vic i es crea així la Sala Coll Bardolet, ja que era aquesta ciutat on havia iniciat la seva formació professional gairebé al mateix temps. El consistori vigatà acordà i aprovà donar el seu nom a una de les principals avingudes de la nova reforma urbana i avui, després d'haver rebut ja el principals reconeixements de Bèlgica, França, Suïssa, Catalunya i les Balears, com la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, la Medalla d'Or de les Illes Balears, el Nomenament de Cavaller de la Corona Belga i Cavaller de l'Ordre de les Arts i les Lletres de França. Mallorca, des de fa molts pocs dies li ha concedit l'espai i les reformes per exposar i guardar la part més important del seu llegat, i ha quedat així constituïda la Fundació Cultural Coll Bardolet, que quedarà ubicada al cor de Valldemossa.

PASTISSERIA

VILA

carrer major, 49 - tel. 971-56 41 91
CAPDEPERA - MALLORCA

Coll Bardolet, a més de ser un reconegut pintor, és un ésser entranyable que respira pau i la dona també als qui l'envolten. És una persona major però amb un esperit jove, treballador, capaç de seguir pintant dia a dia amb il·lusió, de contestar la correspondència, que no és poca, de llegir, escriure, passejar i contemplar des del jardí de casa seva (la Cartoixa), el paisatge que l'envolta, observar els ocells gaudint de tot allò que la natura ens regala. És una persona amb qui es pot parlar de tot i amb un bon sentit de l'humor, viu sempre en un estat d'equilibri i transparència, és un mestre i com a mestre voldria demanar-li que m'expliqués més detalls de la seva vida.

INFANTESA I ESCOLA

Podríem conversar dies i dies per contar-li la meua vida, però jo sóc home a qui agraden els escrits i els sermons curts, simplificats. Sempre s'ha dit que un sermó curt fa moure el cor i que un de llarg fa moure el cul. A més a més, ja tot està dit, suposo jo, però mentre em vaig fent gran surten noves coses. No obstant això, puc donar una pinzellada dels passos de la meua vida, però com que vostè em demana començar des de la infantesa li diré que sóc fill de família nombrosa, vivíem a Campdevàrol, a casa teníem un hort on sempre s'hi podia collir una col, una lletuga, quatre patates... La meua mare era qui cuidava les verdures i portava els fruits a casa per cuinar; era sempre cuina casolana. A la tardor, la mare sovint arribava amb una senalla plena de bolets que estenia damunt la taula, feia molt bonic! A vegades els portava al mercat a vendre si la recerca era abundosa. El que sí recordo és que els bolets més sans i bons els portava al capellà, al metge i al mestre. També collia fruits salvatges, móres, aranyons, maduixes, etc. i en feia confitura.

Els hiverns eren molt freds, feia gebrades i neu i gel. La mare ens apropava al foc i procurava arropar-nos a tots els germans, i vora al foc junts resàvem el rosari. Els meus pares eren creients i ens ho transmetien.

A l'escola he tingut bastant sort perquè he coincidit sempre amb bons professors. El que m'entretenia era pintar ninots a les llibretes, el mestre no em cridava l'atenció i jo gaudia de debò anant a la meua, i si el mestre se m'acostava em deia "Per què no el fas més gran, aquest dibuix?" M'agradava jugar a bolles i en

tenia de diferents colors i diferents mides. Eren bolles de vidre. També jugava al ping-pong, a fer ballar les baldufes; també xutava la pilota amb els nois de la meua edat. Amb el que si disfrutava de veritat era amb cantar i córrer, respirar aire pur, saltar pedres i davallar corrent com els isards els boscos del Ripollès.

La festa de Reis era molt esperada, tant per mi com pels meus germans. A casa arribaven poques joguines perquè els Reis d'aleshores es veu que eren pobres. Recordo molt el betlem que cada any fèiem i a on no hi faltava el verd ni l'aigua que saltava per un rocam. Tots envoltàvem el betlem i junts cantàvem "El Noi de la Mare", "Fum, fum, fum" i d'altres. Allí hi havia autèntica calor de llar. Recordo el ferrer del poble i els sorollós cops de mall damunt del ferro vermell, el foc i la imatge del cavall a punt de ferrar. Els meus pares em feien conèixer les arrels del nostre poble i em feien viure les tradicions.

DESPLAÇAMENTS FAMILIARS

Deixàrem Campdevàrol i ens anàrem a viure a Vilaseca, una petita colònia del municipi de Sant Vicenç de Torelló. Partíem del Ripollès per anar a Osona. Abans contemplàvem el riu Freser i més tard, el Ter. A les voreres del riu s'hi troben moltes coses i encara que disfrutava mullant-me els peus, recollia tot allò que trobava buscant algú que pogués comprar-m'ho.

Aleshores feia d'escolanet i per anar a l'església trepava per una paret que feia de barrera, però així i tot sempre era el primer.

M'omplia els ulls de verd dels camps i corria despreocupat entre el blat tendre de primavera. Possiblement els boscos del Ripollès eren d'un verd més intens encara. Me'l feia recordar el pas del tren quan el veia baixar de Ripoll cap a Osona. Aquest tren em feia sentir nostàlgia.

Després, tota la família ens vàrem anar a viure a Vic, la capital d'Osona, una ciutat entusiasmadora per somniar amb el futur. Era un canvi total de vida encara que sovint mirava enrere per recordar aquells prats, boscos i camps que em donaren tant moments feliços. A Vic ja i essent molt fidel als meus principis analitzava el perquè de les coses i vaig comprendre ràpidament que hi tenia l'oportunitat d'aprendre. El primer de tot inici classes de dibuix amb uns grans mestres: Brunet, Torrents, Puntí i Costa, els quals m'ensenyaren a perfilar les primeres imatges amb un contingut humà i rigorós me'n sento satisfet i alhora agraït, però havia de guanyar-me el pa i compaginar la feina amb la cultura. Feia de pintor decorador i alhora estudiava i practicava amb els llapis aquarel·les i d'altres pintures. Havia de treure el temps d'on fos. Un bon dia faig una descoberta, la biblioteca, i va ser una gran troballa per a mi. Hi passava hores i més hores cercant llibres i llegint grans autors com Folch i Torres, Bernat Metge, Tomàs Manu, etc. Al mateix temps formava part del Orfeó Vigatà. Sempre m'ha agradat la música i sobretot el cant coral. Era tenor i algunes vegades feia de solista. Esperava que arribessin els diumenges per aprofitar les hores de bona llum, agafava el cavallet i marxava a pintar. Algunes vegades hi anava amb altres companys d'escola. Participo en un concurs de pintura i guanyo el primer premi, la qual cosa hem va motivar moltíssim. Aleshores treballava amb el

CAFETERIA
Cala Rajada
CB

carrer l'Agulla, 26. Cala Rajada

Sa Senalla fruites i verdures

Horari: de 8'30 a 13'30 h. i de 17 a 20'30 h. Dissabtes capvespre tancat
C/ Magallanes, 22 (davant Correus)
Tel. 971819203 Cala Rajada

mestre Torrents, que va rebre l'encàrrec de col·locar les pintures de Sert a la catedral de Vic, i això em donava l'oportunitat de treballar en aquesta obra tant majestuosa que fou una experiència inoblidable i que m'integrava plenament dins d'aquest màgic món de l'art.

Era l'any 31, per les festes del patró de la ciutat de Vic, sant Miquel, quan tres companys de l'escola municipal de dibuix ens decidírem de fer una exposició d'assaigs del paisatge; recordo encara el lloc, la sala que avui ja no existeix: la Sala Bigas. Em fa il·lusió recordar els cartells anunciant els tres joves artistes: Jacint Conill, Miquel Costa i Coll Bardolet. Un reconegut comentarista d'art, el Sr. Gudayol Ricard, en féu una bona crítica referint-se a aquests novells pintors. L'exposició va ser molt visitada i vaig vendre dues obres, els primers doblers que veia a les meves mans producte d'obra meva. Això va ser motiu de gran satisfacció.

Uns quants amics de l'escola de dibuix vam ser elegits per assistir a les classes de l'Escola Superior de Paisatge de la Generalitat a Olot. Malgrat el trasbals que això em significava per poder-ho coordinar amb el treball ho vaig acceptar tot d'una i va ser una altra experiència molt positiva.

LA GUERRA I L'EXILI

Les guerres s'emporten la Pau i els Somnis. La meva mare acumulava el que podia dins de caixons de fusta: pastes, arròs, sucre, etc. i ho amagava a fi de tenir recursos per a aquella guerra ja anunciada. Era molt trist veure com l'església de l'Esquirol (petita parròquia del Cabrerès) era embolcallada de flamarades. Impressionava molt!

És molt tràgica una guerra, es veien escenes repugnants com la que vaig presenciar des de l'habitació de la pensió de

can Toni Gros, on estava hospedat, quan veig un cotxe que s'atura davant la casa del metge i tot seguit se senten uns trets: acabaven de matar el metge. La seva família restà desesperada i tot el veïnat sofrí una commoció general. L'àvia de la família que regentava la pensió, que era tot cor, acollí aquella família terriblement afectada i no podien dormir perquè estaven consternats. La ràdio procurava informar d'allò que podia; els comunicats eren dramàtics. L'àvia es passava tot el temps a la finestra amb la inquietud que pogués arribar un altre cotxe per emportar-se algú o bé matar-lo al mateix lloc. En tinc de tot allò un record molt trist.

Dia a dia s'anava agreujant més la situació, sovint ens feien presentar i fer la instrucció davant el cos militar. Les mobilitzacions s'anaven succeint i preveia que ja molt aviat em farien agafar una arma per anar a matar, per a mi una contradicció ja que lo meu eren ganes de viure i fer el possible per defensar la vida dels altres. Sense gaires dubtes ens posàrem d'acord uns quants companys per fugir d'aquest país i entrar a França. Sabíem que no seria fàcil, però fugir era lo més honest. Era un projecte arriscat i costós ja que cadascú havia de pagar 500 pessetes, que aleshores era un capital; havíem de proveir-nos de roba per combatre el fred intens i pagar el guia que havia de conduir-nos a bon port a través d'emboacades, muntanyes i camins tapats per la neu. Un total de 20 persones iniciàvem aquella aventura fent creure a la gent que ens reuníem uns quants companys per fer un berenar de comiat a un amic que havia d'incorporar-se a files. El primer tram d'aventura, el férem amb diferents cotxes, però això duraria poc ja que en arribar al Berguedà tant sols podíem circular per camins de muntanya: Castellar de n'Hug, Mongrony, Tosses, fins arribar a Ossega. En total, 14 hores de neguit, fred i penúries que junts compartírem.

Hi ha pel·lícules que contenen coses semblants però la realitat d'aquestes coses només pots comprendre-la si les vius; de cada minut en podríem extreure una història. La nit més llarga de l'any, la del 21 de desembre, fou per a mi també la més llarga de la vida i més ho seria encara per un dels companys que vençut per l'esforç i el fred exclamava "deixeu-me i seguieu vosaltres". Hauria estat impossible que aquella persona hagués pogut sobreviure al fred després de l'esgotament que portava i impensable que l'abandonéssim. Convenia treure forces d'on fóra i a més en uns anys de joventut, en una etapa de la vida en què jo practicava l'atletisme. Juntament amb un company del grup el carregàrem a coll i un cop fora de perill, dins terra estrangera, vaig anar corrent a cercar un metge que l'atengués tot d'una. El metge ens va confirmar que per segons s'havia salvat. Aleshores ja respiràvem més tranquils; sabíem que estàvem lluny del foc i dels trets

CA'N GANTÓ

ANIMALS DE COMPANYIA

Cala Rajada
Néndez Núñez,17
Plaça des Pins.

Artà
Ada.Costa i Llobera,23

Tel 971 563238

T.E.G. S.L.

(TECNOLOGIES ELÈCTRIQUES GABALLINES)
100 % GABALLINS

INSTAL·LACIONS I REPARACIONS
ELÈCTRIQUES

C/. L'Agulla, 14 - Tel. i Fax : 56 39 27 - CALA RATJADA

OFICINA I TALLER:
C/. Ferrers (Polígon Capdepera)- Tel. i Fax : 56 42 53

INSTAL·LADOR AUTORIZAT : GABRIEL TORRES MALPESA

d'escopeta, però conscients que tot el que teníem era allò que portàvem al damunt. Era benvingut tot allò que ens oferien. A Orleans dormirem en un asil de nit, lloc a on van el pobres. Érem pobres! Cada dia havíem de presentar-nos a la prefectura de la Police però jo aprofitava el temps pintant paisatges.

Aquest era el meu primer viatge a l'estranger. Una redistribució dels refugiats espanyols a aquest país, va fer que m'enviessin a Tours a on les condicions de vida ja eren millors i la gran sort de què m'acceptessin a mi i a uns companys meus, a l'institut de la Touraine, recordo encara les paraules amables d'un home sensible i ple de bondat, M. Kerts, aleshores director d'aquest institut, que ens digué.- Vosaltres sereu els meus protegits però només us demano disciplina i no fer política.- Ell va veure tot seguit

que nosaltres érem allà precisament per això; aprendre i fugir de la política. També vaig fer de caixer a un restaurant de Tours que era propietat d'un Mallorquí, Don Maties Ensenyat, nascut a Andratx. Es tractava d'aconseguir algun dineró per a sobreviure. Quan tenia algun temps lliure, l'aprofitava per anar a la biblioteca o al museu a on estava autoritzat per a copiar obres de grans mestres. Un exercici indispensable per a un pintor. També disfrutava pintant els incomparables celatges i camps de la Touraine.

El segon pas d'aquest periple fou l'estada a Bèlgica, em vaig inscriure a l'Acadèmia de Belles Arts i gràcies a unes obres que vaig presentar m'admetien al curs superior, les classes eren enriquidores amb noves tècniques, allí vaig descobrir el surrealisme, però també vaig descobrir la llum grisa i indecisa de la capital Belga, Brussel·les. En aquesta gran ciutat vaig anar a classes de cant impartides per al professor Villiers, ell, amb la millor de les intencions, volia que jo fos un tenor líric, però el que més em cridava era la pintura.

EL RETORNE DE L'EXILI I MALLORCA

Tres anys d'exili vol dir molta acumulació de material i equipatge, llibres, pintures, etc., però aquell 1939, quan ja havia acabat la guerra a Espanya, era el moment de tornar a casa. Estava en contacte amb el meu germà gran, en Miquel, que em va venir a buscar a la frontera amb el seu cotxe. Ell era taxista i també portava un salconduit que em permetria arribar a Barcelona. Jo arribava a Portbou amb un carro i un animal arrossegant les pertinences. El record que tinc d'aquesta arribada és trist: els camins malmesos, ponts enderrocats, molta misèria pertot arreu. Les guerres sempre són injustes.

Som cridat per complir el servei militar i sol·licito per destinació Mallorca i en arribar aquí qued absorbit per la llum mediterrània, pels verds, les roques, els costums, el folklore i sobretot per la seva gent. Estava segur que aquesta illa era el meu port definitiu, tot i que després he tingut l'oportunitat de visitar, pintar i exposar a altres països als quals he estat invitat moltes vegades pels respectius governs, com Dinamarca, Suècia, Noruega, Suïssa... I he visitat Espanya amb llargues estades a Andalusia i Castella, i també he anat al Marroc. Sempre he volgut retornar a Mallorca, però no puc deixar de mencionar París, on vaig descobrir

els principals impressionistes que em deixaren una empremta que em durarà per sempre. Però tornem a Mallorca. Aquí és a on jo m'he imposat una rigorosa disciplina, atret per la seva música i el folklore. Tinguem present que el folklore és l'ànima d'un poble. Una de les primeres coses que vaig aprendre va ser ballar mallorquí, pensant que potser així podria interpretar-lo millor sobre la tela, i

analitzant les coses observo que la música m'inspira perquè a la meua obra hi poso harmonia i musicalitat, la lírica s'imposa en aquest congost plàsticament exigent de reminiscències wagnerianes, que aboca cap a la mediterrània. La Calobra, el torrent de Pareis, llocs salvatges i imponents, marjades, oliveres. La pagesia mallorquina i el seu ambient m'omple el cor de debò.

Palma és encara una ciutat acollidora tot i la seva transformació. Retinc encara la visió d'aquella ciutat tranquil·la, d'un

port que junt amb la Catedral i el seu entorn respirava una harmonia pictòrica única. Admiro la transparència del l'aigua blava i tranquil·la.

També a Mallorca participo en la música. Tenia una gran amistat amb mossèn Joan M. Thomàs, director de la capella clàssica, coral que aleshores ja tenia un gran nivell. Era convidat sovint als concerts que es donaven al Museu Marítim, on sovint em dedicaven una peça de l'obra de Bach "Ja tenim un nou prefecte que governa la ciutat". Fruit de la relació que vaig tenir amb el mestre són els concerts del torrent de Pareis, dels quals recentment s'ha complert la quarantena edició. Era una tarda d'estiu, vaig invitar el mestre Thomàs a la Calobra per anar fins al torrent i fer proves de veu a l'interior del recinte. L'acústica del torrent és incomparable a la de qualsevol escenari normal, mentre que per a mi cada un d'aquest racons era una descoberta i aprofitava per dibuixar i pintar. M'agradaria avui poder recuperar moltes d'aquestes pintures o notes a on he pogut plasmar què sentia amb la percepció del color.

M'emocionava quan la gent i sobretot gent senzilla se m'apropava per veure el que jo estava fent, interessant-se per a la pintura, i dialogàvem. És de la gent de qui s'aprèn.

El santuari de Lluc és un punt de referència per a Mallorca. M'agradava el seu lloc solitari, però acollidor; és com Montserrat per als catalans. És, doncs, per als mallorquins ca nostra. Ho diu bé la cançó: "Lluc per Mallorca és encara lo sant racó de la llar".

Tinc la sort de tenir molts i bons amics a tot arreu. Serà pels anys? Per la feina? O perquè la providència me'ls ha donat?. Amb ells he anat fent camí per la vida, i no voldria que s'acabés aquest camí que és el mateix que em va portar a aquesta Valldemossa que m'ha acceptat com a fill del poble i que em deixa respirar l'aire més pur, disfrutar dels seus paratges, com ho farien en al seu moment músics i intel·lectuals com Chopin, Georges Sand, l'arxiduc Lluís Salvador i tants d'altres. Valldemossa és el poble que m'ha donat ales per seguir volant. Sento que encara em queden coses per fer i em falta temps; avui compraria les hores d'aquells que veig sense fer res.

Sr. Josep Coll Bardolet, li vull donar les gràcies de part de la revista Campanet i meua per aquesta conversa tant enriquidora, que de ben segur sabran aprofitar i agrair també els nostres lectors.

PREGÓ DEL MERCAT MEDIEVAL

Pere Orpí Ferrer

Capdepera, 13 de maig de 2005

*Com poble d'arrels fondes que agermanat avança,
pujam amb fe i coratge la costa del Castell.
La nostra Mare ens obri dreces d'esperança
quan pel camí dels avis ressona un cant novell...*

Benvolguts gabellins, visitants i amics de Capdepera:

Una vegada més hem pujat la costa del Castell. Una vegada més, el camí dels avis ens mena a passejar pels segles passats, a guaitar les ombres de l'avior, com la nostra Balanguera, oferint-nos l'animació colorista del Mercat Medieval.

Una vegada més, el marc entranyable del Castell ens obri de pinte en ample el Portalet i el Portal del rei en Jaume, per ajudar-nos a entrar dins el "túnel del temps" i traslladar-nos a un altre replà de la nostra història. És un món on la get es movia sostinguda per dos caminadors: la lluita per la subsistència i l'alegria de viure.

Aquesta doble vertent vital, el treball i la festa, la trobareu profusament representada en el nostre Mercat. Sense gaire esforç vos sentireu ambientats i immersos dins la vida fascinant del món de l'Edat Mitjana, quan els nostres avantpassats anaven aixecant, pedra per pedra, les murades i habitatges pairals del nostre poble.

Voldria fer referència, en primer lloc, als oficis artesans, als menestrals que ja a la Mallorca del segle XIII, prenent mostra dels de Catalunya, s'anaren organitzant per professions, amb la finalitat d'ajudar-se mútuament en les seves necessitats, tant materials com espirituals.

També vull retre homenatge a un gran sociòleg i lluitador, professor del Seminari, el capellà felanitxer de bona memòria, D. Bartomeu Quetglas.

Aquestes associacions rebien el nom de gremis, col·legis, oficis, confraries o confraternitats. Abarcaven diverses

finalitats, de caràcter religiós, mutualista, professional i social. Les seves activitats eren regides per uns reglaments o ordenances anomenats ordinacions, capítols o estatuts, que havien de ser informats favorablement pels Jurats i Prohoms del Regne, autoritzats pel Veguer o Magistrat reial i confirmats i corroborats pel Governador o el seu Lloctinent. Una vegada aprovats els estatuts, tots els

menestrals d'un mateix ofici tenien l'obligació d'estar-hi afiliats.

Cada gremi tenia el seu patró celestial, venerat a una església o capella on celebraven els actes religiosos i altres reunions, que en aquest cas eren convocades a toc de campana.

Tenien també el seu escut d'armes, on figuraven normalment les eines més característiques del seu ofici.

El capital social procedia de les quotes dels associats, dels drets de carta o aprenentatge, dels drets d'examen, de les multes per infraccions i d'altres contribucions estipulades.

La junta directiva s'anomenava prohomenia o regiment. Estava composta pels sobreposats major i menor, el clavari o tresorer i alguns prohoms o vocals. Eren elegits "a les més veus", o sigui per majoria de vots, o bé "a sac i sort".

Altres càrrecs auxiliars eren els següents: els oïdors de comptes, encarregats de revisar els llibres; el síndic o notari, que aixecava les actes; els veedors o inspectors; els advocats o procuradors, en cas de litigis; el penoner i els cordoners, que portaven l'estendard o penó a les processons; els ciriers; el manefla, que feia d'avisador, de conserge i d'escolà; l'obrer de la capella; els acaptadors de quotes, etc.

Els associats es deien confreres, o confrasses si es tractava de viudes amb taller obert. Entre ells hi havia una jerarquia professional:

- Primer escaló: els mossos o macips. Eren adolescents que vivien a cal mestre fins que acabaven el mossatge o encartament, que solia durar quatre anys o més, segons els oficis.

- Segon escaló: els fadrins o oficials. Després del mossatge, perfeccionaven l'ofici treballant alguns anys més per compte del mestre.

- Tercer escaló: els mestres. Eren els amos de l'obrador o botiga i propietaris de les eines; venien els productes que

l'havana
emmarcació

- *Tot tipus de vases
- *Venda de làmines
- *Venda d'obra gràfica de pintors mallorquins
- *Restauració de mobles

c/ Antoni Maura, 17 - 07590 Cala Rajada
Tel. 971 819526 - havanamarcs@hotmail.com

A partir del segle XIV comences a proliferar diferents gremis. Els de paraires fou el més important i nombrós: dos segles després arribà a tenir més de 500 mestres afiliats, baix de l'advocació de Sant Bartomeu, patró que compartiren amb els carnisers. També molt nombrós va ser el dels teixidors de llana.

Altres col·legis contemporanis foren els dels picapedrers, corredors de coll, flassaders, mariners, moliners d'aigua, pescadors, argenters, tintorers, traginers de garrot i sabaters.

En el segle XV s'agrupen els fusters; els cirurgians i barbers; els blanquers i assaonadors; els esparters; els saboners; els pel·leters; els pintors, brodaters i escultors; els sastres i calceters; els capellers, boneters i barreters; els boters i, sobretot, els nombrosos teixidors de lli o "Confraria de la Mare de Déu de l'Esperança".

Del segle XVI són els gremis dels gerrers, ollers i teulers; dels apotecaris, candelers, especiers, confiters, sucres i droguers; dels corders i espartenyers; dels corredors d'orella; dels porgadors i mesuradors; dels hortolans; dels mesuradors d'oli; dels guanteres, passamaners, mercers i marxandos; dels pagesos i conradors; dels selleters i basters; dels velluters i dels torcedors de seda.

El segle XVII fou el de major floriment i expansió dels gremis. Se n'arribaren a comptabilitzar més de quaranta, alguns de nova creació, com el dels comedians, el dels traginers del Banc de l'oli o el dels moliners devent, que l'any 1636 s'independitzaren dels moliners d'aigua, formant la "Confraria del gloriós Sant Llorenç", la imatge del qual presidia moltes torres de molí de la nostra comarca e Llevant. Formaren col·legis autònoms a Manacor, Felanitx, Montuiri, Sineu i Lluçmajor.

Bé. Molts d'aquests oficis artesans els podreu veure representats en els diferents estands i tallers del Mercat Medieeval. A més podreu gaudir de la presència festosa i bellugadissa dels comparses del món de la faràndula, amb els seus espectacles i mostres de dansa, e teatre, de circ, de música antiga...

Tampoc no hi trobareu a faltar temptadores referències a la gastronomia, als elixirs saborosos, al bon paladar i al bon olfacte.

fabricaven i ensenyaven l'ofici als mossos i fadrins.

A partir del segle XVI, per obtenir el títol de mestre s'havia de superar un rigorós examen teòric i pràctic, en què els examinadors declaraven que el fadrí era "apte, suficient i hàvil per esser mestre" i per obrir el seu propi taller o botiga.

Els gremis solien tenir la seu principal a Ciutat. Els menestrals de la Part Forana s'hi comunicaven mitjançant els sobreposats ciutadans, que els visitaven periòdicament i que tenien en els pobles els seus lloctinents. Les viles on hi havia molts d'afiliats podien obtenir la segregació, o s'ajuntaven els membres de diferents oficis per aconseguir una entitat jurídica autònoma, amb una administració comuna i diferents seccions professionals.

Un capítol destacat i dramàtic de la història dels gremis són les Germanies del segle XVI. Es tracta d'un moviment social de menestrals i pagesos en contra de les classes privilegiades que els oprimien i explotaven: cavallers, ciutadans, eclesiàstics, mercaders... L'enfrontament originà una lluita armada, una autèntica guerra civil que cobrí Mallorca de sang pr'espai de dos anys (de 1521 a 1523). En foren dirigents destacats el mestre paraire Joan Crespí i el capeller Joanot Colom, que foren presos i executats per les forces del rei Carles I.

L'estructura gremial va estar en vigor fins al segle XIX. L'any 1832 es va suprimir la seva obligatorietat i es donà llibertat per exercir qualsevol activitat professional, sense necessitat d'estar associats a cap col·legi o confraria.

Sembla que el gremi més antic de Mallorca, fundat ja en el segle XIII, és el "Col·legi dels honorables ferrers" o "Confraria del gloriós Sant Eloi". Abarcava també diverses seccions relacionades amb la metal·lúrgia: buidadors, calderers, espasers, cuirassers, ballesters, manyans, ganiveters, courers, llautoners, estanyers, perdigoners, ferrovellers, etc. A finals del segle XVI, els ferrers d'Inca se separaren dels de Ciutat.

És igualment del segle XIII el "Col·legi dels honorables forners", anomenats també flequers, bescuïters i pastadors; tenien per patró Sant Marçal.

Tot en conjunt, una bauxa màgica i exuberant per a satisfacció dels sentits corporals i gaudi de l'esperit.

Els de la meua generació, que hem traginat somades de vivències dins les beaces del segle XX, hem conegut vertaders mestres artesans del nostre poble, persones sense cap títol ni diploma, però que coneixien bé l'ofici i l'exercici amb enginy i creativitat. No diré noms, per no allargar-me massa ni fer parts i quarts, però seria interessant que qualcú s'animàs un dia a fer-ne un estudi; com a professionals i com a personatges populars han brodat, com un mosaic multicolor, una part important i amena de la nostra petita història.

Com a gabellí, permeteu-me que doni un relleu especial a l'artesanía per excel·lència de Capdepera: l'obra de palma. Diu la cançó popular:

Oh gabellí maleït!

*Tu qui somies la pauma,
t'aixeques abans de s'aua
i et colgues a mitjanit.*

Aquests "somiadors de la palma" no arribaren mai a fundar cap gremi especial, si bé cal tenir en compte algunes experiències relativament recents en aquest sentit. Fent un poc de ciència-ficció, anem a suposar que s'hagués format un remi segons l'antiga usança. Es podria anomenar, posem per cas, "Col·legi dels honorables treballadors de la palma. Confraria de la Mare de Déu de l'Esperança, de Sant Roc i Sant Bartomeu". L'escut d'armes podria portar, per exemple, quatre brins vermells damunt fons daurat, unes estenalles d'arrabassar paumes, un trinxu, una agulla de llautó i una senalla. Es podrien establir diverses seccions: palmers, ensofradors, embrinadors, tenyidors, llaters, esporgadors, cosidors, corders, passadors d'anses, brodatadors, traginers, etc.

Queden encara molts de gabellins i gabellines que bé mereixen el títol de mestres i mestresses d'aquest ram. Tant de bo el nostre jovent s'animàs a començar el mossatge!

Voldria que aquest 2005, declarat Any de la llata, ens estimulàs a tots a valorar el que ha significat l'obra de palma per al nostre poble i a iniciar una tasca d'investigació i recuperació de les nostres arrels, fondes i fortes com les del garballó.

Per la meua part, he anat a espigolar per les garrigues del Parnàs, la muntanya de les muses, i he arribat a aplegar un feixet de versos. Després de passar per l'ensofrador musical del bon amic Pep Lluïll, han quedat a punt perquè el poble els embrini i els treballi, amb l'ajuda i bona disposició de les nostres corals.

Un himne només assoleix la seva plenitud quan el poble el canta, i aquest himne de l'Any de la llata no pot ésser una excepció, i més si és vàlid per a qualsevol any. Tots hi tenim una feina per fer, amb aquest manat de versos musicals: llatar, cosir, brodar... i tenir les cordes vocals a punt per a passar les anses. Si tots hi posam les mans i el cor, el resultat serà una peça d'obra fina.

Abans que la Coral s'Alzinar ens oferesqui una primícia i ens animi a posar bri a l'agulla, permeteu-me que acabi llegint-vos les estrofes ròniques, sense ensofrar, tal com sortiren de la barquera de les muses i del meu estenedor:

*Com un feix de palmes
som els gabellins;
per fer fona llata
portem tots els brins.*

*Arencau per les barqueres
el fullam dels garballons,
i amb les palmes ja ben seques
enllestiu l'ensofrador.*

*Embrinau les palmes blanques
i amb esment els brins triau:
els millors per obra fina,
per comuna els més tarats.*

Com un feix de palmes...

*Valorau les vetleries
com tresor d'un temps passat
que forjava el nostre poble
pel treball i l'amistat.*

*A la llata de la vida
afegiu brins forts i llargs,
i midau-ne moltes braces
fins a l'hora d'agullar.*

Com un feix de palmes...

*Cosiu bressos i senalles,
ventadors i sarrions;
feis que l'art de Capdepera
sigui honrat per tot el món.*

*Com un feix de palmes
som els gabellins;
per fer fona llata
portem tots els brins.*

Molts d'anys!

Pere Orpí Ferrer

PLENS D'HISTÒRIES

Crònica extraordinària de dia 26 de maig de 2005

Ple convocat per sorpresa, amb un sol punt a l'ordre del dia: Pressupostos 2005. L'oposició es va veure sorpresa amb la convocatòria d'aquest ple que, com l'any passat, arriba amb 5 mesos de retard. Bé, suposam que el PSOE no es va sorprendre tant ja que devia haver arribat a un acord amb l'equip de govern per, amb la seva abstenció, aprovar els comptes de l'any. Bona entrada a l'impressantable saló de plens per anar a escoltar el que, per la seva tardança, ja havia perdut bona part del "feeling" que un plenari d'aquestes característiques ha de tenir.

Després que el batle ens explicàs una mica els números dels seus pressupostos, va cedir la paraula als portaveus dels diferents partits polítics. Com sempre, en Pep Serra va començar amb les intervencions i, com sempre, ho va fer amb aquella desgana que el caracteritza i que avorreix fins i tot les formigues presents al saló de plens. En Pep va criticar la tardança i la manca de ganes d'escoltar les propostes alternatives així com també la poca generositat en les partides de turisme i cultura. Poca cosa més podem destacar de la intervenció d'en Pep, qui, suposam, també s'havia contagiats de l'apatia que l'equip de govern aconsegueix inculcar a l'oposició amb la seva tàctica d'allargar les coses fins a l'infinit.

En Fernando Peñalver es va contradir en dir que l'any passat varen donar un vot de confiança i varen fallar en no fer-se la meitat del previst, i acte seguit abstenir-se i aprovar uns pressupost on han pactat una sèrie de coses que ell sap que no es faran. Però bé, ells sabran què es fan, l'estratègia és clara: predicaran als quatre vents que aquest equip de govern ha fet tot el que ha fet gràcies a ells i es voldran convertir en l'única oposició constructiva del municipi. En Fernando també va voler justificar la seva abstenció amb la impossibilitat de presentar una moció de censura amb els altres partits de l'oposició. I és aquí on jo crec que veig que en Fernando té alguns conceptes equivocats. No poder fer una moció de censura no significa haver d'aprovar uns pressupostos o haver de fer una oposició constructiva, aquesta s'ha de fer tant si hi ha moció com si no i la responsabilitat d'aprovar o no els pressupostos és únicament i exclusivament de l'equip de govern. Si no ho aconsegueixen és perquè no n'han sabut i, per aquest motiu, han de dimitir i punt.

En Mateu Garau va retreure al batle l'incompliment del compromís de mantenir un diàleg constant amb tots els partits així com la tardança en l'entrega del primer borrador. En Mateu també li va recordar el morro que tenen en culpar l'oposició del retràs d'alguns pagaments per culpa de no tenir aprovats els pressupostos, responsabilitat, per altra banda, única i exclusiva del batle i el seu equip. També els va recordar que no s'han merescut la confiança del seu partit, el PSM. Que la gestió que prometeren al

principi de la legislatura s'ha convertit en un desgavell: el poble està més descuidat que mai. Que només els interessin els grans projectes i arribar a final de legislatura amb unes quantes inauguracions a l'agenda. En Mateu va dir que podria estar d'acord amb moltes de les partides dels pressupostos però en el que segurament no estarien d'acord seria en la manera de gestionar i gastar aquestes partides, segurament estarien a les antípodes del sistema de l'equip de govern. Va acabar justificant el vot negatiu dient que així com gestionen i gasten els diners no mereix la confiança del seu partit.

Na Maria Orts va fer un bon discurs però, com sempre, per ser la darrera, es va repetir en quasi tot el que ja s'havia dit i no va aportar res nou, sobretot del que havia dit en Mateu Garau. Va acusar manca d'experiència en donar motius de lluïment al batle, que li va desmuntar una sèrie de recriminacions. En definitiva, va fer un discurs molt en la línia de la seva joventut, una mica utòpic com ha de ser a la seva edat.

La novetat del vespre va ser la intervenció del president de la Federació d'Associacions de Veïns, Pep Medina, que va demanar la immediata obertura d'una oficina municipal a Cala Rajada i una sèrie de millores a tot el municipi. Va criticar la sorprenent convocatòria del plenari sense que les seves propostes fossin tingudes en compte.

A l'hora de la votació no hi va haver cap sorpresa: el PP i Es Grup hi votaren a favor, el PSOE es va abstenir i UCAP-UM, PSM i EU-EV votaren en contra. El PSOE, amb la seva abstenció i per segon any consecutiu va aprovar els pressupostos del PP-Es Grup.

C.B.F.

abril 2005

Agenda de la vila

Naixements

- Dia 5 Arturas Paleckis de Arturas i Lyndmyla
- Dia 7, Asia Ait Arbia de Cherki Ait i Sadia
- Dia 10, Paula Estupiñan Abad de Juan Carlos i Mª Guadalupe
- Dia 14, Sergi Vives Vives de Miguel i Maria Magdalena
- Dia 15, Angels Salomón Obrador d'Angel i Maria Bàrbara
- Dia 17, Núria Bonet Moll de Jaime i Maria Isabel
- Dia 20, Silvia Marí Pérez de Vicente i Maria del Pilar
- Dia 21, Max Gomez-Quintero Flaquer de Bartolomé i Alicia Marta
- Dia 22, Maria Muñoz Morales de Pedro Jesús i Manuela
- Dia 24, Francisco González Diaz, de Francisco i Ana Maria
- Dia 25, Joel Alexander Merguer Yacquez de Alexander i Ingrid
- Dia 29, Allegre Pasqui Payeras de Massimo i Alma

Noces

- Dia 8, Domingo Chamorro Caballero amb Maria Antònia Velazquez Triviño
- Dia 30, Antonio García Amengual amb Maria del Carmen Moll Vives Alguacil Urrera

Finats

- Dia 2, Elionor Nadal Moll (1.919)
- Dia 10, Tomàs Serapio Reus (1.917)
- Dia 24, Jennifer Pillasch (2.005)

teatredecapdepera

juny

Bultaco 74

La independent

Dissabte, 11 juny, a les 21 h.

III Mostra de teatre Infantil

13 al 17 de juny

Una tragèdia grega

Germans Mèmolli

Divendres 17 de juny , 20 h.

Can Creu d'Inca

Sala d'exposicions

JUNY

Pintaren Mallorca

100 anys-Foment del turisme de Mallorca
10 al 26 de juny

Escola de Música de Capdepera

Oferta Educativa 2005-2006

Ensenyament reglat, segueix el pla de la LOGSE, 4 cursos amb les assignatures de llenguatge musical, instrument, conjunt instrumental i, a partir de 3r curs, conjunt vocal.

Ensenyament no reglat, diversos instruments amb una major llibertat per als alumnes sobre les matèries o estudis que vulguin fer.

A més, s'ofereixen activitats complementàries per a alumnes a partir de 10 anys, de bandúrria, acordió, guitarra, xeremies i tècnica vocal.

Per a més informació:
Escola de Música,
telèfon 971 56 37 10

COLMADO

CA'N OLIVER
2000-2005

e-mail: can_oliver@hotmail.com
canoliver@carne.e.telefonica.net
canoliver@canoliver.e.telefonica.net

carrer Hernán Cortés, 16, 07590 Cala Rajada
comandes
Telèfon i fax 971 565 329 - mòbil 636 01 01 18

Horari d'estiu
de 8,30 a 13,30 hores
i de 17,00 a 21,00 hores
Dissabtes: obert tot lo dia
Diumenges: tancat

Activitats esportives d'estiu 2005

VIII torneig de futbol 7. Mesos de juny, juliol i agost.
Dilluns i dimecres (20 hores)

III jornades de portes obertes de bàsquet. 25 de juny de 17 a 21 hores. Poliesportiu es Figueral

XVI mitja maratón del Carme. Dissabte 2 de juliol a les 19,30 hores. Sortida i arribada a la pista d'atletisme d'es Figueral.

Campus de futbol. 4 al 8 de juliol. Camp de futbol d'es Figueral

Escola de natació. Juliol i Agost. Poliesportiu es Figueral

Iniciació al piragüisme. Dimarts i dijous de juliol. Platja de cala Agulla

Jornades de seguretat i autoprotecció en el mar, per a nins. Juliol i agost. Dilluns i dijous de 10 a 12,30 hores. Platja de cala Agulla

Curs d'optimist i 4-20 "A tota vela". Juliol i agost. Dilluns a divendres. Club Nàutic de Cala Rajada

Campus de tennis. Dies 8, 9 i 10 de juliol. Club de tennis s'Entrador.

II milla urbana Festes del Carme. Dissabte 9 de juliol a les 20 hores.

X Travessa de Llevant amb piragua. Diumenge 10 de juliol. Sortida Font de sa Cala, a les 8,30. Arribada a cala Agulla.

IV Travessa Nedant. Dijous 14 de juliol a les 18,30 hores. Sortida de n'Aguait.

Campus de bàsquet. Dies 29,30 i 31 de juliol. Poliesportiu es Figueral

XXII Cursa popular de Sant Bartomeu. Diumenge 21 d'agost : a les 18,30, categories inferiors ; a les 19,30, cursa popular. Sortida i arribada a la Plaça de l'Orient

Per a més informació : Servei Municipal d'Esports.
Poliesportiu Es Figueral. 971588197,
fax 971565269

900 77 88 99

TELÈFON GRATUÏT PER A QUEIXES I SUGGERIMENTS
AJUNTAMENT DE CAPDEPERA

batec

Una cosa és la teoria i l'altra la pràctica. Quan hom llegeix una notícia en el diari, si no coneix la realitat d'una forma directa, es pot trobar que la realitat té poc a veure amb la imatge que es dona en el paper.

Ahir llegia, arran de l'inici dels tràmits de la Llei de policia local, en el Parlament de les Illes Balears, que a Capdepera, amb 9.297 habitants, teníem 42 policies locals, 3 policies turístics i 8 policies de temporada. Això ens situava (si no hi ha error) en un percentatge de 5,70 policies per cada mil habitants.

Resulta que aquesta xifra és de les més elevades de Mallorca (2,43) i de les illes Balears (2,34). Només ens supera Escorca, amb 6,78 (l'escassa població i extens territori, fan que es tracti d'un municipi peculiar).

Qualsevol ho diria, som pràcticament el municipi que més policia té per habitant. I ara ve la pregunta: realment, on són, tots aquests policies? L'any passat hi havia queixes constants de manca d'efectius.

Ja se sap, una cosa és l'estadística i l'altra és la realitat, perquè entre places no cobertes, baixes, etc. la presència policial és més aviat escassa. Recordau que a començament de legislatura es parlava, fins i tot, de policia de proximitat o de barri i d'eliminar o reduir les hores "extres"? El cert és que ve just per cobrir els horaris.

De la labor individual de cada un dels efectius, res a dir.

tres i no res

Auto Escola CAPDEPERA

VIA JUAN CARLOS I, 139 - CALA RAJADA - CAPDEPERA
Tels.: 971 56 33 53 - 971 56 32 60 · Mòvil: 629 62 31 54
(FRENTE GASOLINERA)

La Creu Roja de Capdepera i Manacor signen un conveni de col·laboració amb CAJA MADRID amb l'objectiu de millorar l'atenció social de les persones majors.

L'acord subscrit per ambdues entitats té com a objecte millorar l'equipament i el transport adaptat dels Centres de Dia de la comarca.

El dijous 26 de maig, les respectives Assemblees de la Creu Roja de Capdepera i Manacor, signaren un conveni de col·laboració per valor de 18.000 € en el cas de Capdepera i 1.700€ en el cas de Manacor. La dotació econòmica subscrita anirà destinada a l'adquisició d'un autobús adaptat pel Centre de Dia de Capdepera i per la millora de l'equipament en el cas del centre a Manacor.

El conveni s'ubscriu s'emmarca dins la convocatòria d'ajudes a projectes socials 2005 posat en marxa per l'obra social de CAJA MADRID.

Ambdues assemblees de la Creu Roja, amb aquest conveni, consoliden de manera important el ventall de serveis i prestacions socials destinats a l'atenció de les persones majors. Les assemblees de la Creu Roja en la comarca del Llevant han fet una aposta decidida en la millora de la qualitat dels centres de dia confirmant així la validesa d'aquests equipaments dins la xarxa d'Atenció Social Primària.

La Creu Roja a la comarca suma aquesta nova dotació al conjunt de serveis que ja presta a l'àmbit de l'acció social, dels quals destaquen, pel nombre de beneficiaris, l'Ajuda Domiciliària, els programes contra l'exclusió social i la pobresa i el servei de teleassistència.

Els responsables comarcals de la Creu Roja valoraren molt positivament aquest conveni, i afirmaren que serveix de revulsió per continuar en la tasca per millorar l'atenció dels sectors més desafavorits de la societat.

CONCURS CARTELLS FESTES 2005

- El concurs és obert a totes les edats.
- S'establirà 1 únic premi, valorat en 400€

REQUISITS

1. La mida de l'original: DIN A-3.
2. Text del cartell: Festes de Sant Roc i Sant Bartomeu. Agost 2005.
3. La tècnica a emprar és lliure.
4. El concurs de cartells és obert fins dia 30 de juny (dijous) a les 15h. i es poden lliurar a Can Gabriel els dies laborables de 8 a 15 hores, juntament amb un sobre tancat en el qual haureu d'incloure les vostres dades personals.
5. Els cartells seran exposats a l'Ajuntament durant les festes. Els originals no premiats es podran recollir durant el mes de setembre 2005.
6. Qualsevol cas no previst en aquestes bases serà resolt per l'organització d'aquest premi.
7. El fet de concursar implica l'acceptació de les condicions d'aquestes bases.

JURAT

El jurat serà compost per un membre del consistori i quatre persones més designades per la Regidoria de Festes i Participació Ciutadana.

VEREDICTE

El jurat triarà el cartell guanyador dia 30 de juny mateix. El resultat dels cartells guanyadors es farà efectiu a partir de dia 1 de juliol i s'exposarà mitjançant una acta del jurat al tauló d'anuncis de l'Ajuntament.

LLIURAMENT DE PREMIS

Els premis es lliuraran durant les festes i s'avisarà del dia i l'hora oportunament.

UCAP - UM DESCARTA UNA MOCIÓ DE CENSURA A CAPDEPERA

UCAP-UM ha decidit en assemblea no donar suport a una possible moció de censura, en contra de l'actual equip de govern format per PP- ES GRUP, ja que pensam que en aquests moments no es donen les circumstàncies adequades per dur-la endavant.

JOVENTUTS MUSICALS DE CAPDEPERA

AVANÇ DE LA PROGRAMACIÓ DE LES XVIII SERENATES D'ESTIU

DIA 7 DE JULIOL, JACQUES LOUSSIER, JAZZ TRIO

14 DE JULIOL, CARLOS TREPAT I YORGOS ARGUIRIADIS, GUITARRES

21 DE JULIOL, IVÁN MARTIN, PIANO AMB ORQUESTRA DE CAMBRA

28 DE JULIOL, THE SCHOLARS

Un *per aquesta foto*

LES PLATGES DE SON MOLL I DE SA FONT DE SA CALA S'HAN PREPARAT PER A L'ESTIU AMB UN CANVI DE FESOMIA CONSIDERABLE. L'APARICIÓ DELS PARASOLS, PER MOLT RÚSTICS QUE SIGUIN, NO DEIXA D'LEIMINAR L'HORIZÓ HABITUAL I ENS DUU A LA IMATGE DE PLATJA-INDÚSTRIA PREPARADA PER TREURE DOBLERS ALS BANYISTES... ENCARA QUE, ALMANCO, AQUESTA INICIATIVA APORTA UN SERVEI (O EL MILLORA) ALS QUI LLOGUEN LES HAMAQUES.

PEL QUE FA A SON MOLL, A MÉS DE LA MALA NOTÍCIA SOBRE LA MANCA DE QUALITAT DE LES SEVES AIGÜES, TENIM ELS VOLTANTS DE LA PLATJA EN UN ESTAT LAMENTABLE. AMB POCOS DOBLERS ES PODRIEN ARREGLAR ELS JARDINS, DEGRADATS I BRUTS; EMBELLIR LA CANALITZACIÓ DEL DARRER TRAM DEL TORRENT; ENDREÇAR LA PART DE DARRERE DE LA PLATJA, PLENA DE CLAPES DE CIMENT, I MODIFICAR L'EDIFICI DE SERVEIS. L'ANY PASSAT, A MÉS, CRITICÀVEM LA MANCA DE PAPERERES, EL BANY DE CANS I LES FESTES NOCTURNES. S'HA FET RES? REALMENT HI HA VOLUNTAT DE MILLORAR? DE MOMENT, L'ÚNICA NOTÍCIA REAL ÉS LA DE LA PÈRDUA DE LA BANDERA BLAVA...

PREMI CAP VERMELL 2005

DON EL MEU VOT A L'ENTITAT O PERSONA DE CAPDEPERA, QUE TROB MEREIXEDORA DEL PREMI CAP VERMELL 2005:

PODEU VOTAR ENTREGANT AQUESTA BUTLLETA A QUALSEVOL MEMBRE DE CAP VERMELL O A L'APARTAT DE CORREUS 69, DE CAPDEPERA

Cap Vermell

Yo és perquè qui escriu es consideri per sobre del bé i del mal –sinó precisament per tot el contrari, perquè qui escriu se sap material humà, amb totes les mesquineses que això comporta– que a l'autor d'aquesta gasetilla aperduada per una publicació que llegeixen quatre amics se sent, adesiara, empegueït, molt empegueït, de fer part d'una espècie que no atura de demostrar que és la pitjor de totes les que habiten el planeta Terra. Una ullada a la història de la Humanitat, per prima que sigui, comporta la indefecti-

Assessorament Tècnic d'Obres

- Direcció d'Obres
- Topografia
- Aixecament de Plànols
- Decoració

Fernando Liesegang Moll - Arquitecte Tècnic

Sebastiana Mestre Brunet - Interiorista

Joan Marquès Llompart - Enginyer Tècnic d'O.P.

Cala Rajada - 07590 c/ Almirall Cervera, 22

Tel.: 971 565724 Fax: 971 818301

e-mail: tiana @ ctv.es

Artà - 07570 c/ Costa i Llobera, 55

Tel/Fax 971 835049

ble constatació que si hi ha un fil conductor capaç de menarnos a les més remotes contrades del nostre passat: aquest fil és el de la capacitat que tenim de matar-nos els uns als altres, sense clemència. Com ens agrada això de vessar la sang dels nostres germans d'espècie –i la de totes les espècies, certament–, i com ens recream en l'espectacle! Es conta que Lluís XIV de França, quan donava una batalla per guanyada, se n'hi duia la família perquè pogués gaudir de la magna representació consistent en anihilar l'enemic, fins que en quedava cap de viu. Modernament, no ens fa falta aproparnos al camp de batalla: la televisió ens duu les guerres a casa i ens mostra com els missils esclaten sobre el cap de qui ha estat condemnat a mort per algú a qui no coneix, ni ganes, i a qui segurament no ha fet res.

Molt ens engraden, la sang i el fetge. Quan era al·lot, llegíem amb fruïció els "tebeos" d'"Hazañas Bèlicas" i ens empassàvem sense immutar-nos aquelles pel·lícules de "vaqueros" en què els bons mataven dolents a balquena, uns dolents que quasi sempre eren indis. La mort com a espectacle, la mort com a entreteniment. Més modernament, no paren d'aparèixer col·leccions ridícules d'"aviones de combate", de "carros de combate", de "barcos de guerra" i de "soldados del mundo". En definitiva, la mort i la guerra com a eixos de la història i com a entreteniment: les grans batalles, les conquestes de continents sencers en nom de la civilització, les lluites fratricides, l'anorreament de civilitzacions senceres... El segle XX ens en regalà dues de sonades, de conteses, amb Europa com a escenari principal, però amb implicació de la resta del món i amb molts de milions de víctimes (8 milions de morts, la primera, i devers 50, la segona); i també ens en va dur una de domèstica, una guerreta civil reduïda a l'àmbit geogràfic d'Espanya, poca cosa, amb "només" un milió de morts. Les que ara mateix hi ha entaulades, de guerres, ni se sap quantes són. Espanya, per no ser menys, es dedica a vendre màquines de matar –no escolteu els eufemismes que es refereixen a armes defensives: no n'hi ha d'aquestes– mentre en els civilitzats EEUU existeixen associacions tan edificants com la d'amics dels rifles i on qualsevol intent de posar entrebancs a la tinença d'armes és sistemàticament rebutjada. La mal anomenada violència de gènere –violència sense pal·liatiu– sembla una sortida casolana als impulsos destructius d'una part de la societat que no té guerres en què desfogar-se. Com ho són les demostracions de bona part de les aficions futbolístiques del món o de moltes tribus urbanes. Amb freqüència esfereïdora, algú es posa a disparar a tort i a dret, sense motiu aparent, i a matar tothom qui és a l'abast de la seva arma. La violència s'ha apoderat de molts de carrers de moltes ciutats del món. Mentrestant, Iran i Corea del Nord reivindiquen un espai en el club de l'energia nuclear, sense que es pugui saber –això mai se sap– si aquesta energia serà emprada exclusivament amb finalitats pacífiques. I ja podeu comptar que si aquest tipus d'energia és altament perillosa en mans de règims democràtics, el risc es dispara si els qui n'han de tenir esment són dictadors o fanàtics il·luminats per qualsevol déu.

S'ha dit que tot és a causa de la nostra disposició genètica vers el mal, perquè som mintrinsecament dolents, i que només gràcies a un autocontrol estricte alguns s'alliberen de comportar-se com el que som: animals. Però també s'ha dit que és la societat –la socialització– la que genera conductes

violentes, malmetent la disposició natural de l'ésser humà cap al bé. Sigui una o altra cosa, per propi capteniment o per circumstàncies socials, aquí ens trobam, com en els orígens de la Humanitat: bestials, cruels, bàrbars, sense ser capaços de subjectar els impulsos destructius i amb un perill afegit: el de l'alta tecnologia posada al servei de la indústria de la guerra i al servei de qualsevol pertorbat que decidesqui acabar amb la vida de tots els que l'envolten..

És ben frustrant, tot plegat! En el tombant del segle, farcit de felices i multitudinàries celebracions arreu del món, ens prometíem un inici de mil·lenni radiant. Poc més de cinc anys després, el panorama que entreveim presenta més ombres que llums. A la terrible divisió entre rics i pobres, entre Nord i Sud, se n'hi ha afegit una altra que n'és subsidiària: la partició del món entre Occident i Orient, com en el segle VIII, moros i cristians: invasió de països amb qui no s'està en guerra a partir de "sospites" que després es mostren falses de tota falsedat, atemptats indiscriminats i sense cap sentit, murs que divideixen pobles, amenaces mútues que posen l'ai al cor, desconfiança, recel, radicalització, desencontre... El mil·lenni de la tecnologia, de la societat de la informació i la comunicació, de la intel·ligència artificial, no acaba d'arrencar: el nostre medievalisme ens guanya. Som carn de canó. D'un en un, potser, apostam per criteris plens de seny, però com a grup sempre semblam predisposats a deixar-nos seduir per cants de celebració o per tambors de guerra, tant ens fa. En la massa humana hi sura un llevat de gregarisme important, un llevat que fa que siguem molts bons d'esperonar. Desgraciadament, això és així, també, quan se'ns incita a l'odi i quan se'ns posa una arma a les mans en nom d'uns valors que posen en perill el valor més alt de tots: el valor de la vida.

Deu ser que no tenim cura?

Em vaig fer la promesa de no parlar d'IB3, aquella televisió que "tu" (jo també hi entr) vols. Però no puc més, ho he d'amollar. La curta etapa d'emissió ja ha estat suficient per donar una imatge partidista i servilista, a favor del Govern, que fa feredat. Se'ns voldrà vendre la "moto" de la llibertat de premsa dels periodistes i directius (amb una empresa externa que realitza els informatius, de la qual n'és el màxim responsable Javier Mato, exbraç dret de Jaime Matas). Ara mateix resulta escandalós com es lloentotes les accions, intencions i intervencions del govern i s'amaga, minimitza o ignora l'oposició. En el cas de la ràdio, l'escàndol encara és més gros. Mentre per a descriure actes del Govern o del Consell, se'ns explica fins i tot el color del vestit d'un o altre conseller/a o si els complements eren a joc amb la roba, alguns actes multitudinaris com l'ACAMPAL·LENGUA, senzillament no han existit. Pluralitat li diran a això!

XIIª edició del CONCURS DE NARRACIONS CURTES "Ploma de ferro" 2005

DESTINATARIS

Persones adultes majors de 18 anys.

REQUISITS

- Els treballs hauran de ser originals i inèdits i s'hauran de redactar en llengua catalana, pròpia de les illes Balears. Podran ser de temàtica lliure.
- Hauran de tenir una extensió màxima de 10 fulls a doble espai i per una sola cara.
- Se n'hauran de presentar 2 còpies: 1 en suport paper i 1 en disquet amb format Word o Word Perfect amb lletra 12 del tipus Times New Roman.

PRESENTACIÓ I TERMINI

- Les narracions es podran lliurar:

Dins un sobre tancat, per correu ordinari acompanyades de la butlleta d'inscripció emplenada i a la següent adreça:

Per correu electrònic a l'adreça: salcapdepera@terra.es.

El termini de presentacions serà fins dia 29 de juliol de 2005 (divendres).

PREMI

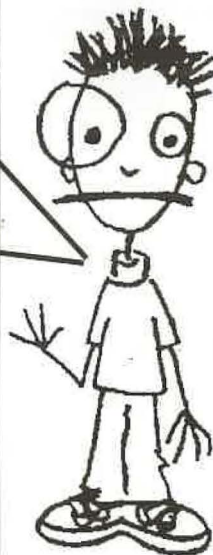
S'establirà 1 únic premi, valorat en 900€ i drets de publicació, i 2 accésits (1 per a autor/a local) sense quantia econòmica, però amb dret de publicació.

Per a més informació contactau amb el:

Servei d'Assessorament Lingüístic.

Tel: 971 819201 / Fax 971 565141 /

www.ajcapdepera-net / salcapdepera@terra.es

Instal·lacions

L'Agulla S.L.

Pep Terrasa

C/. Miquel Garau, 26
07590 Cala Rajada
Tel. 971 56 36 59
Fax 971 56 54 61

PSM Informa

De mocions de censura i pressuposts

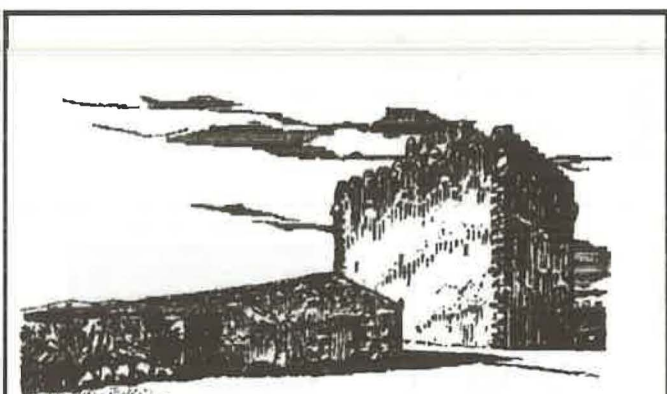
Amb poc mes d'un mes s'han donat dos fets remarcables: no tirar endavant la moció de censura i l'aprovació dels pressuposts per a enguany.

Pel que fa a la moció de censura, s'ha de dir que la il·lusió per dur-la endavant no va ser la mateixa en tots els partits i, com ja s'ha fet públic, UCAP-UM va considerar que no era el moment adequat. Al PSM, tot i que érem conscients de la dificultat de posar-nos d'acord tots els partits de l'oposició per dur endavant una moció de censura, ens ho prenguérem seriosament i elaboràrem un document amb les condicions que nosaltres consideràvem d'imprescindible acompliment per donar el nostre suport a aquesta moció. Per sort o per desgràcia, no va ser necessària la discussió de les condicions per la coneguda postura d'UCAP-UM.

Així i tot, m'agradaria parlar de les reunions mantengudes pels partits de l'oposició durant els darrers 7 o 8 mesos. L'objectiu d'aquestes reunions, dutes a terme a instància del PSM, era aconseguir que els partits de

l'oposició, ja que tenim la majoria, ens poguéssim posar d'acord en una sèrie de qüestions per donar un impuls al municipi i, d'aquesta manera, contrarestar la ineficàcia i la passivitat demostrades per l'equip de govern (PP-Es Grup). Des del PSM consideràrem que no podia continuar la situació de descuit general en què es trobava, i es troba, el nostre municipi, situació aquesta que distintes associacions i entitats del municipi també ens han denunciat en les reunions que hi hem mantengut. El fet, però, és que, com ha passat amb el tema de la moció, no tots els partits es prengueren aquesta iniciativa amb la mateixa il·lusió que nosaltres i, és clar, quan qui té menys representació i mitjans és qui s'ha de carregar tota la feina arriba un moment que te'n canses.

Pel que fa als pressuposts, encara que des del PSM poguéssim estar d'acord amb moltes de les partides, no ens quedava una altra opció que votar en contra de la seva aprovació. I si algú té la "culpa" del nostre vot negatiu no és altre que l'equip de govern (PP-Es Grup), perquè no han fet res per guanyar-se la nostra confiança durant els quasi dos anys que duen governant. A més de faltar a la promesa que el batle va fer l'any passat que els pressuposts es consensuarien i es negociarien, cosa que en cap moment han fet, la majoria de vegades no han escoltat les propostes que hem fet des del PSM durant aquests dos anys, i no hem aturat de fer-ne. Com molts ja sabeu, des del PSM defensam una política que tenguí especial esment en les coses del dia a dia, sense deixar de banda aquells projectes necessaris per al municipi, com poden ser la residència o unes oficines municipals i una escoleta a Cala Rajada. Emperò, aquest equip de govern ens ha demostrat que no volen rompre la dinàmica de realitzar projectes estrella, i segueixen descuidant el municipi. Per això, la majoria de propostes que hem anat fent aquests dos darrers anys han anat dirigides a millorar la qualitat de vida dels qui vivim al municipi: millora de la neteja i del manteniment del mobiliari urbà, major presència policial, una correcta senyalització dels carrers, exigència de zones de jardins i parcs ben cuidats, propostes de mesures per fer més habitable el municipi, etc. Quina ha estat la resposta més habitual per part de l'equip de govern?: "Hi estam fent feina". Com que aquesta resposta l'hem sentida durant dos anys i com que la majoria de vegades ha estat mentida, per suposat, no ens ho havien posat gens bé per donar el nostre suport als pressuposts. Amb tots aquests precedents, com els podíem donar la nostra confiança per a gastar-se 12 milions d'euros? Per tot això, el nostre vot va ser negatiu, no contra uns pressuposts, sinó contra els que s'havien de gastar els doblers d'aquest pressuposts i contra la manera de gastar-los, per cert, bastant dolenta pel que hem vist durant aquests dos darrers anys.

Restaurant Porxada de Sa Torre

Obrim dia 1 de febrer

Torre de Canyamel S. XIII

Carretera de Artà a Canyamel, km5

Tel: 971 841310

porxada@futurnet.es

Mateu Garau Flaquer

Regidor del PSM-EN a l'Ajuntament de Capdepera

Tel. 679 85 71 55

El rebost de la memòria

Sebastià Ferrer "Maleter"
ANY DE SA LLATA

Embrinar paumes

A Capdepera, embrinar paumes sempre ha estat una feina que han fet es al·lots, a no ser que a la casa no en tenguessin. Si no hi havia al·lots, ho feien es més vells, i si no quedava més remei les embrinaven ses dones.

Una vegada haver començat a espusimar i a triar ses paumes, es tenia costum d'embrinar-les tot d'una. D'aquesta manera ja feien feina en cadena, i així no havien d'amagar i treure ses paumes tantes vegades. Ses úniques que no s'embrinaven mai eren ses de lligam, però les espusimaven més perquè tenien un mínim de 5 o 6 mil·límetres; d'aquestes paumes en feien un manadet o dos, d'una quinzena de paumes cada un, fermats amb un bri, i després els posaven dins s'ensofrador fins que els havien de fer servir, i així sempre estaven humils. A aquestes paumes els tallaven es capoll a dalt de tot, un mil·límetre o dos per davall d'es rabasser d'es bri.

Hi ha dues castes d'embrinar paumes, que són: embrinar paumes d'en dos, i embrinar paumes de xapat.

Sa pauma està formada per dues parts: sa d'es capoll i sa d'es bri. Cada bri té dues fulles que estan afegides de dalt a baix. Això es pot veure a qualsevol garballó, perquè sempre té bastants de ventalls oberts. Des rabasser –on tots es brins estan afegits– fins a una tercera part de sa llargària d'es bri, aquests encara estan afegits.

Per a embrinar paumes d'en dos, s'aguanta sa pauma amb sa mà esquerra, i amb sa mà dreta, començant també per sa part dreta de sa pauma, estiram cada bri, un per un, esqueixant fins a es rabasser amb so dit gros de sa mà esquerra. S'ha de fer una mica de pressió quasi enmig de sa pauma, així s'obre una mica i és més bo de fer estirar es brins amb dos dits de sa mà dreta, un per un, fins a es rabasser. Aquesta casta de paumes d'en dos són ses més bones d'embrinar.

Embrinar paumes de xapat és quasi igual. S'agafa sa pauma amb sa mà esquerra i, estirant una mica es brins amb sa mà dreta, es posa es dit gros damunt es primer i es segon bri, començant sempre per la dreta; es bri s'eixampla, i es posa es dit gros de sa mà dreta dins es bri xapat. Mentrestant, es altres dits, per davall, ja estan preparant es pròxim bri. Estirant, sa xapa es bri fins a baix, mentre a s'altre mig bri l'aguanta es dit gros de sa mà esquerra. Després, aquest dit es fa córrer fins enmig d'es segon bri i alhora s'estira es mig bri que havia quedat xapat abans. Això es repeteix, bri per bri, xapant fins as darrer bri de sa pauma.

Ses paumes mollars són ses que s'arrabassen i no tenen capoll. Aquestes paumes són ses més embafadores, a

s'hora d'embrinar. Sa majoria d'embrinadors les fermaven amb un bri a sa part d'abaix, a fi que es brins no quedassin a lloure un cop sa pauma embrinada. Es més manyosos i experimentats es posaven sa pauma mollar dins sa mà esquerra, estreta amb so dit petit per sa banda d'abaix; així quedaven uns 15 mil·límetres sense arribar a baix de s'embrinat, cosa que evitava que es brins s'amollassin; a més, amb aquest sistema es feia més via a embrinar. Qualsevol d'aquestes dues maneres d'embrinar paumes mollars tant servei per a ses paumes de xapat com per a ses paumes d'en dos.

PINZELLADES DE “LO NOSTRO” I ara tocaran el dos

Els nostres hotelers ara han decidit vendre els seus hotels i marxar a altres llocs més rendibles. A part de ser un dels fets més incoherents d'aquets darrers anys també és un dels més greus, econòmicament parlant, dins la història del turisme a les Balears. Per què dic això? Hem de fer memòria i recordar una altra vegada la gran moguda ho-

telera en contra del Pacte de Progrés, la quantitat de canallades que varen cometre per no res, per ara deixar amb el cul en l'aire els seus aliats del PP; per ara demostrar a tothom el gran fracàs en política econòmica, en política territorial i de comunicacions del govern del Partit Popular. Això és el preu de la seva fidelitat. Tanmateix, “el sector” només respon als seus interessos i a la seva aversió malaltissa a tot el que no estigui a la dreta del PSOE.

Parlem de crisi. Aquesta sí que sembla que ha començat de veritat. “El sector” diu que no pot fer front als competidors mediterranis, a l'accessibilitat de les destinacions del Carib i a la crisi dels mercats emissors, principalment l'alemany. Per això han pensat de vendre i tocar el dos, però mentrestant marejaran la perdiu amb el “tot inclòs”. Aquest any hi haurà trenta-dos hotels més a Mallorca que ofereixin aquest servei, catorze dels quals al nostre municipi. Tal vegada així, entre les autopistes Matas-Munar i el “tot inclòs”, farem més via a enviar-ho tot a la merda i el patiment serà més curt.

Però no només és dintre el sector turístic on els marcadors econòmics no funcionen. La nostra comunitat ha estat el 2004 la que manco ha crescut dins tot l'estat espanyol. No va arribar ni a l'1'5%. Les exportacions han minvat, la confiança empresarial es troba sota mínims i la quantiosa inversió pública és incapaç de compensar el declivi del sector privat. La desaparició de l'ecotaxa, que havia de ser el remei que ens havia de guarir de tots els mals, ha resultat ser una grandíssima ficada de pota, i no ens cansarem de dir-ho. Perdre l'ecotaxa ha estat perdre uns recursos que haurien permès realitzar unes inversions, que ja estaven previstes, com la rehabilitació de zones turístiques, ajudes al sector primari i adquisició d'espais natural i edificis singulars. Aquests diners, sens dubte, haurien estat un eina per a impulsar la desestacionalització turística i l'agricultura. Però la brillant idea dels peperos d'impulsar una substituta a l'ecotaxa, la voluntària targeta verda, no acaba de funcionar ni tenir massa acollida. Em sap greu dir-ho, però ben segur que aquesta targeta verda serà un altra de les grans preses de

pèl del Govern i del PP. I jo em demano: què en deu pensar, “el sector”, de tot això? O també en tenim la culpa els del Pacte de Progrés de tot aquest merder? Promouran cap tractorada per protestar dels continus fracassos i mals papers del PP?

El més passat donava comptes de la primera cacicada del PP dins IB3. L'acomiadament d'Araceli Bosch ha arribat al congrés de la federació de sindicats de periodistes. Aquesta federació ha rebutjat l'acomiadament per estimar que va ser polític, així com també ha exigit la retirada dels cursos del Govern per a convertir, en dos mesos i mig, joves desocupats sense formació periodística (segur que afins al PP) en redactors. Però no acaba aquí, aquest mes desgraciadament també hem de donar comptes d'una altra baixa, aquesta vegada a la televisió. Carme Cifuentes, correctora i assessora lingüística amb un excel·lent currículum, no ha pogut resistir les pressions del seus superiors. Volien que no fes la seva feina bé i li deien quines paraules es poden emprar i quines no i, evidentment, una bona professional com na Carme no ho va consentir, estimant-se més marxar que cedir a les seves pressions. Com veim, continua la caça de bruixes al PP3, perdó, a IB3. Ens ensumam que cada mes haurem de donar comptes de les purgues stalinistes del PP dins IB3.

El cas de ca ses Monges ha donat molt que parlar. Hem sentit i llegit moltes opinions, quasi totes coincidents: en Toni Muntaner ha estat el gran culpable de tot el que ha passat. Que en Toni Muntaner té les culpes de moltes coses és veritat. Que s'ha carregat l'esquerra d'aquest municipi, ho sabem tots. Que s'ha oblidat de quines són les seves arrels, ho veim sovint. Que gairebé no apareix pel l'Ajuntament i no fa massa feina al seu departament, tot el poble en parla. Que ja no és figa ni raïm, és evident. Però d'aquí que la culpa d'això de ca ses Monges sigui només seva hi ha un bon tros. No entenc per què algun mitjà i algun partit s'han esforçat en massacrar en Toni sense dir res absolutament del batle i dels peperos. O és que la llicència de demolició no es va atorgar a la Comissió de Govern presidida pel Batle? O és que aquesta llicència no va firmada pel Batle? O no és el Batle el responsable darrer de tot el que passa a la Sala? Jo, sincerament,

sense voler llevar culpes a ningú, crec que el Batle és molt més responsable de la qüestió de ca ses Monges que en Toni Muntaner, i és molt sospitos que alguns s'oblidin d'ell i del seu partit a les seves crítiques. Jo si fos d'en Toni ho investigaria.

Després de la convocatòria de la Diada per la Llengua hem llegit alguns articles lamentant-se de la desmobilització de la societat illenca (M. À. Maria, J. Melià...) i la veritat és que no els faltava raó. Però avui hem d'estar contents de la mobilització extraordinària per l'Acampallengua que aquest any ha tingut lloc a Porreres.

Els joves ens han donat una lliçó de participació i han acudit com mai a reivindicar la nostra llengua. Aquesta gran participació ens ha d'encoratjar a tots els que d'una manera o l'altra lluitam per aconseguir que se ens reconeixin els nostres drets nacionals. A veure si ara, en veure les xifres (18.000), aquests pocaveronyes que se'n foten de les convocatòries de l'OCB i altres col·lectius i partits tindran tantes rialles. Tanmateix, no els donarem mai la raó. Ah! i a IB3 TV i Ràdio no han dit ni mitja paraula d'aquesta festa reivindicativa, com si 18.000 persones es reunissin cada dia. Són uns impresentables i uns cagats.

Felip Esteva Castro

Cinema a la Fresca Garfield

Divendres, 24 de juny a les 22 hores
Plaça des Sitjar

GRUP MUNTANER - RIBOT, S.L.
Antonio J. Muntaner Pomar

FINISTERRE, S.A.
SEGUROS

**CATALANA
OCCIDENTE**

novomedic, s.a.

POMPAS FUNEBRES

Perruqueria
Tel. 971 81 81 43

C/. S'alzinar, 18 - 07580 CAPDEPERA
Tel. 971 56 30 96 - Tel. Mòvil 617 39 29 29 - Fax 971 56 53 10

One Foot

El grup local de rock, One Foot, ha estat el guanyador del segon certamen de Musicnauta, un concurs que a través d'internet permet presentar maquetes de cançons i conté una fase de votació popular i una segona fase en la qual un jurat tria d'entre els finalistes. En aquesta edició varen ser cinc els grups finalistes, de música pop-rock, entre els quals, com dèiem, el grup local se'n dugué el primer premi, consistent en la gravació d'un disc a un estudi professional (Cosmic Blend), que serà editat, promocionat i distribuït per Discs Blau.

La final va tenir lloc en el recinte de Ses Voltes de Palma, i el concert no defraudà el nombrós públic, majoritàriament molt jove, que anà a gaudir de la música dels grups joves mallorquins i, com és evident, a fer costat als seus favorits. One Foot presentà un rock "canyer", amb un paper predominant de les guitarres, per mitjà de la seva cançó "Roll the dice".

L'any passat ja obtengueren el primer premi del Certamen ART Jove, del Govern Balear, i enguany tornen a ser entre els finalistes

Enhorabona a Joan Toni Muntaner, Toni López, Toni Melis i Benjamín Amorós.

Línia 900

L'Ajuntament de Capdepera ha posat en marxa una línia de telèfon gratuïta, amb la finalitat de recollir les queixes, suggeriments i demandes dels ciutadans, a iniciativa de la Federació de Veïns de Capdepera. Per ara funciona amb un costestador automàtic.

El número és fàcil de recordar: 900 77 88 99 .

PREMSA FORANA DE MALLORCA

Cervantes versus Lull

De Josep Pizà i Vidal
Pescador de somnis

d'ença del naixement d'aquest 2005 que encara ens acompanya, hem assistit diàriament a un bombardeig mediàtic –molts de milions d'euros deu estar costant a les butxaques del poble– dedicat a commemorar els quatre-cents anys de la publicació del Quixot, de Miguel de Cervantes.

Fou un geni de les lletres castellanques i l'estat espanyol li ret tots els homenatges que, sens dubte, es mereix. Això és fantàstic. És molt positiu que una part dels diners públics s'inverteixin en temes culturals, en aquest cas en seguir promocionant l'obra d'un vertader artista de la paraula d'abast internacional. Però, jo em demano, i molta de gent del meu poble es demana: farà el mateix, l'estat espanyol, amb el català universal Ramon Lull? Li retrà algun dia els mateixos homenatges? Invertirà una quantitat similar de diners públics a enaltir la seva figura i a divulgar-ne l'obra? Tristament, sabem la resposta, inexorable i clara: no. No el promocionarà tant, o molt probablement ni tan sols no el promocionarà... Ni a Ramon Lull, ni a Ausiàs March, ni a Costa i Llobera, ni a cap geni que no s'expressi o s'hagi expressat en castellà. Ho veieu just? Pensau que és just que un govern, amb doblers públics de tots els ciutadans, siguin de dretes, d'esquerres, nacionalistes d'una banda o nacionalistes de l'altra, promocioni només una part dels artistes del territori sobre el qual té competències i discrimini la resta per raons de llengua?

Tanmateix, governi qui governi a Madrid, tant se val, el resultat és el mateix.

Doncs si a Madrid no ens estimen, i sols se'n recorden de nosaltres a l'hora de sucarnos les butxaques, nosaltres els deim que estimam Cervantes –i Lorca, i Quevedo, i José Hierro...–, perquè entenem que el fet cultural està per sobre de qualsevol tendència o simpatia política: és un fet universal; però a banda d'estimar els artistes castellans, estimam, sobretot, els nostres: Ramon Lull, Ausiàs March, Costa i Llobera, Anselm Turmeda, Jacint Verdaguer, Martí i Pol..., sense la passió dels quals, sense l'esforç dels quals, sense l'empenta dels quals, al firmament de les llengües li mancava, amb tota seguretat, l'estrella de la llengua catalana. Fins quan romandrem sota els efectes d'aquest somnifer entabanador que no ens deixa aixecar el cap? Reaccionarem a temps?

De tota manera –i crec que no ens hauria de servir de consol– el cas espanyol no és l'únic afavoridor de l'homogeneïtzació ciutadana entorn d'una sola cultura, d'una sola llengua, i de l'enverinament lent, però gairebé sempre efectiu, del sentiment de pertinença a un grup humà, òbviament distint al que afavoreix l'estat. El cas francès, per exemple, s'erigeix com a paradigma de la utilització del pes institucional –i constitucional– per a l'aniquilació cultural i lingüística de tots els grups humans –repetesc un cop més: excepte un– que conviuen en un mateix territori. Així, l'article 2 de la seva constitució estipula clarament i sense embuts que «la llengua de la república és el francès». Però a França, a banda del francès, les llengües històricament parlades són: l'alsacià, el basc, el bretó, el català, el cors, el flamenc i l'occità, el batec d'algunes de les quals, dintre del territori francès, és a punt d'ofegar-se en un etern silenci. Permetrem que aquestes barbàries entrin a casa nostra? I les que ja hi han entrat, quan les farem fora? Reaccionarem a temps? És hora de ressuscitar velles utopies i repensar el nostre futur com a poble.

Assessoria Fiscal
i comptable

Magdalena Maria Fernandez
Llicenciada en Ciències Econòmiques i Empresarials

CALA RAJADA

ARTÀ

Almirante Cervera, 22
Tel i Fax: 971 5645 51

Costa i Llobera, 55
Tel: 835049 fax 564551

Distribucions
LLEVANT

Articles de menatge
Li feim la seva pintura, en
qualsevol color, en cinc minuts

carrer sa Serreta, 12
07590 Cala Rajada

telèfons. 971.818.945
971.819.209

Fa 20 anys, Cap Vermell deia...

nº 53, maig 1985

“Festa de Castell”. Amb aquest lema i un original dibuix de **Joan Rai**, fa 20 anys que donàvem la benvinguda, en portada, a la commemoració de la recuperació del Castell.

Portalet

Parlàvem dels greus problemes socials i laborals d'una part de la població, enmig d'una societat benestant, i dèiem, entre d'altres coses: Desafortunadament, inclús a nivell local, segueixen produint-se casos d'autèntica penúria, de vertadera carència d'allò més elemental per a una vida mínimament digna. I no parlem d'aquells més desvalguts que, empesos per les circumstàncies, arriben al nostre poble, buida la maleta i buit el cor de tota esperança.

Grumallons

- Quina vigència segueix tenint a Capdepera el Primer de Maig? A aquesta pregunta hi donaren resposta **Deogracias Castellano** (CCOO) i **José Zafra** (UGT).

- Com així fins ara no s'ha acabat d'arreglar el camí de ses Talaiotes (can Patilla)? Havíeu tengut problemes amb els propietaris? En zauest cas va ser el batle, Joan Pascual, que ens va donar resposta.

- Finalment, amb motiu de la inauguració de la biblioteca municipal de Cala Rajada, recollírem algunes impressions del regidor de Cultura, **Antoni Bonet**, i del pedagog municipal, **Pere Cortada**.

Plaça des Sitjar

- Com diguérem l'any passat, el dia de l'Àngel d'enguany va ser passat per aigua, desbaratant la festa. Però com que sempre n'hi ha que no es resignen, el 28 d'abril un bon grapat de persones es presentaren a l'Agulla i posaren olla a foc, com si tal cosa. Amb retràs per ò amb bon humor i gana per regalar, l'Àngel fou celebrat al cap i a la fi.

- Amb la culminació de l'asfaltat del camí de can Patilla,

s'està duent a terme també l'asfaltat del camí de son Jaumell fins a l'alçada del bar Paraíso.

- El dia 10 a Cala Rajada i el dia 15 a Capdepera, ha estat presentat públicament el nou pedagog de l'Ajuntament, **Pere Cortada**.

- Dia 10 es va inaugurar la Biblioteca Municipal de Cala Rajada, instal·lada en el club “S'Auba”.

- A nivell de carrer, el Primer de Maig ha estat el més magre des de l'esdeveniment de la democràcia. Hauran perdut els nostres treballadors el seu esperit de lluita dels anys passats?

- Vist que l'Ajuntament no es conformava amb l'acord de la junta directiva de l'associació de veïnats “Font de sa Cala”, oposant-se al traçat de la futura carretera de ses Coves, l'esmentada associació es va reunir en assemblea general i ara ja no s'oposen a un traçat determinat sinó a qualsevol carretera.

Entrevistes

Fa 20 anys, l'entrevistada fou **MARIA MASSANET** –avui, arxivera municipal–, que aleshores treballava com a especialista al servei del Consell de Mallorca en l'ordenació dels arxius municipals de Mallorca. Aquestes són algunes de les coses que ens va dir: Aquí tenim un principi de feina feta, però si no s'acaba no serveix per a res. S'ha de classificar el material i s'ha d'ordenar, després s'ha d'imprimir perquè quedi constància de tot el que hi ha. I que es nomeni, si no s'arriba a aquesta figura d'arxiver comarcal, un funcionari res-

ponsable de tota la documentació que entri i surti de l'arxiu. Llavors, cada any s'ha d'inventariar tota la documentació que es generi.

Altres seccions

- Agenda de la vila
- Per què?
- Dècimes afuades. Es pastor de son Perdiu
- Monòleg amb l'ste de l'auba: N'Arrauxada. **Joan Rai**
- Cartes a Cap Vermell
- Història de Capdepera, capítol XXVI. **Joan Sancho Alzamora** “Coll”
- Materials per a la nostra història: Les obres de condicionament de la torre d'en Nunis. **Pep Terrassa**
- Dumont, Rene; Utopía o Muerte. **Llucià Sirer i Fuster**
- Des del Castell amb amor. **Cap Roig**
- El pescador y la red. **Maria Nieves Barragan**
- Els Pensadors. Descripció dels pensadors. **Antoni Riutort**
- Així va el món
- Esports

FLORA NOSTRA

Els endemismes dins el nostre municipi

per Felip Esteva Castro

TÀXON: LAUNAEA CERVICORNIS

FAMILIA: ASTERÀCIES

NOM COMÚ: ERIÇÓ, COIXINET DE MONJA, SOCARRELL

COMUNITAT: CL. CRITHMO-LIMONIETEA. ASS. LAUNAEETUM CERVICORNIS

DESCRIPCIÓ DE LA PLANTA: Planta perenne, llenyosa, amb espines, subarbastiva, amb forma de coixinet. Fulles oblongues denticulades. Flors ligulades grogues.

FLORACIÓ: Maig i juny

HÀBITAT: Creix als talussos i replans de la zona rocosa del litoral. Molt excepcionalment s'endinsa cap a la garriga, encara que no massa enfora del litoral.

DISTRIBUCIÓ: Gimnèsies (Mallorca i Menorca)

DISTRIBUCIÓ DINS EL MUNICIPI: Gairebé la trobam a tota la zona rocosa de costa del municipi. Costers de cala Mesquida-cala Torta, costers de sa Mesquida-es Freu, na Llòbriga, puig de s'Àguila, passeig cala Agulla-cala Lliteres, es Pelats, es Far-cala Gat i Talaia Nova-Cap Vermell.

OBSERVACIONS: Fàcil de reconèixer per la forma de les seves branquetes, que semblen unes banyes de cèrvol. Als costers de cala Mesquida hi ha redols completament extesos d'aquests coixinets espinosos.

